

BIŃ KILISI GEOC LASÊ GÊDÊŃ JOANŃA

BiŃ Kilisi Geoc Lasê GêdêŃ JoaŃa nec Ńac tau keto gêdêŃ Ńasawa teŃ, taŃ lau sêjanda to sêlêsú lau buŃa kêtú nêŃ sêkêŃ gêwiŃ Jesu Kilisi gebe Apômtau eŃŃa. JoaŃ keto papia tonec Ńamanô tau nec gebe êkêli lau tônê sêkêŃ mateŃ Anôtô to taêŃ êka eŃ totêntac êpa sugen ma gebe êpiŃkap êsêac gebe sêsap eŃ tôŃ ŃaŃêŃgeŃŃa êtôm têm, taŃ sêôc wapac to ŃandaŃ naŃŃa sêsiŃ sugen.

Anôtô geoc nom Ńatêm êsu Ńawêc totau-totau lasê gedêg JoaŃ, tec keto gêjam buku tonec ŃamakeŃ kapôêŃ auc. Gêgôm eŃ kêtú kain teŃ kêsa, tec gêlic gêŃ Ńakatu kêpi ŃadôŃdôŃgeŃŃa ma gêŃô biŃ ŃalêwiŃgeŃ, naŃ lau buŃa têm tônêŃa sêjala Ńam gêc awê gêdêŃ êsêac tauŃgeŃ, mago kêsiŃ tau gêc lêlômgeŃ gêdêŃ lau samuc. ŃacsakiŃ teŃ embe ênam mêtê aêac, oc êndênaŃ biŃ Ńapep. EŃ êkêŃ Ńasêbu samob sêsô Ńalôtêna tageŃ Ńalabu, naŃ eŃ êsam lasê êsêp Ńasawa, ec êwê aêac êndêŃ tajala biŃŃa. JoaŃ keto buku tonec ŃabiŃ totau-totau kêsô Ńalôtêna Ńalabu gêdêŃ-gêdêŃgeŃ kêtôm tônêgeŃ, tec kêdênaŃ gêŃ, tê katu gêlic to gêŃô-gêŃô nê, kêsi tau gêc awê Ńajam. Lau sêpuc biŃ tonan Ńai Ńam ma sêwa sa naŃ, nêŃ kauc keso-keso tau. Mago buku tau Ńagalôtênasêga tonec gêc awêgeŃ gebe Êtu Ńamu Anôtô oc êkêŃ Apômtau Jesu Kilisi mênêku nê Ńacjo pebeŃ tulu tomalageŃ ma SadaŃ tau êwiŃ amboac tonanŃeŃ. ÊkêŃ êsêac sêsô eŃ ŃaŃbu su, gocgo êkêŃ

moasiņ êndêņ nê lau sêsêp eņ tôn ņañêņņa naêjô gebe êkêņ êsêac sêwê kaiņ undambê wakuc to nom wakuc ņawasi sêwiņ eņ.

Ñadênaņ

1. Joaņ gêjac m papia tonec 1:1-8
2. Joaņ katu kaiņ teņ kêsa gêlic gêņ ņakatu ņamataņa ma biņ gêdêņ gôlôac 7ņa 1:9–3:22
3. Papia toņapeņ 7ņa 4:1–8:1
4. Dauc 7ņa 8:2–11:19
5. Lêņuckêm to bôclai luagêc ņabiņ 12:1–13:18
6. Katu gêlic gêņ ņakatu ņagêdô 14:1–15:8
7. Anôto têtac ņandaņ ņalaclu 7 16:1-21
8. Babilon kêku sa ma sêku Bôc tau tuluja to propete dansaņ ma Sadaņ tau 17:1–20:10
9. Anôtô êmêtôc biņ êtu ņamu 20:11-15
10. Undambê wakuc to Nom wakuc ma Jerusalem wakuc 21:1–22:5
11. Joaņ gêjac mata buku tonec 22:6-21

Joaņ gêjac m nê biņ ma awa gêjac nê lau

¹ Biņ tonec ņai Jesu Kilisi geoc lasê. Anôtô tau kêkêņ biņ tonec gêdêņ eņ gebe eņ êtôc biņ, taņ kêdabiņ gebe mênêsa naņ, êndêņ nê sakiņwaga samob. Tec kêsakiņ nê aņela geoc biņ tau lasê gêdêņ ênê sakiņwaga aê, Joaņ. ² Aê, Joaņ, galic gêņ samob tonec, tec kasôm Anôtônê biņ to Jesu Kilisi nê biņņano tau lasê. ³ Aê aoc êôc ņac, taņ êsam biņ tonec lasê to êsêac, taņ sêņô biņ Kilisi geoc lasêņa ma sêmansaņ biņ samob, taņ kato gêc papia tonec naņ, gebe ņanoc kêdabiņ.

⁴ Aê, Joaņ, ņoc biņ êndêņ gôlôac dabuņ 7, taņ sêmoa gamêņ Asiaņa. Moasiņ to biņmalô êndêņ amac aņga ņac, taņ gêmoa gêdêņ andanęe ma

gêmoa galoc ma oc êmêñ nanê, ma ança Nalau 7, tañ sêmoa ênê lêpônj kinja ñanêmña nanêñ, ⁵ to ança Jesu Kilisi nê. Eñ ñac-gêwa-bin-sa-ñanêñ-waga ma kêtú ñacmatê sêndi sa nêñ ñamêc to gêjam gôlinj kinj nomña.

Eñ têtac gêwiñ aêac ma kêgaboac aêac su ança nêñ sec ña tau nê dec. ⁶ Eñ kêkêñ aêac tatu Tama Anôtô nê gamêñ to dabuñwaga. Nawasi to ñajaña êndêñ eñ tengeñ ma tengeñ. Biññanô.

⁷ Alic acgom, eñ oc êmêñ totaogen.

Lau samob oe sêlic eñ.

Ma êsêac, tañ sêgunj eñ ôli lasê nanj, oc sêlic eñ sêwiñ.

Lau to-m-to-m ança nom têtanj êpi eñ.

Aec, binj tau amboac tônê.

Biññanô.

⁸ Apômtau Anôtô, ñaniniñ Natau, tañ gêmoa gêdêñ andanjenj ma gêmoa galoc ma oc êmêñ nanj, kêsôm gebe “Aê ñac ñamata to ñamu.”

Joan gêlic Kilisi

⁹ Amac tewemi aê, Joan. Jesu gêbinj aêac tôñ, tec gawê kainj nêñm gêñwapac to Anôtônê gamêñ ma gaôc gêñwapac totêtac kêpa sugenj gawinj amac.

Êsêac sêkêñ aê ganjônj nuc, tañ sêsam gebe Patmos nanj, kêtú kasôm Anôtônê binj lasê to gawa Jesu saña. ¹⁰ Gêdêñ Apômtaunê om Nalau gêjam aê auc, tec ganjô awa kapônj tenj amboac dauc kêtanj ança aê dêmôêcmuña. ¹¹ Nawa tau kêsôm gebe “Gêñ tañ ôlic nanj, oto êsêp buku tenj ma ôsakinj êndêñ gôlôac dabuñ 7 tonec, Epese, Smurna, Pergamon, Tuatira, Sardes, Piladelpia ma Laodikea êna.”

¹² Go kakac tauc ôkwi gabe jalic awa, tañ kêsôm binj gêdêñ aê nanj. Kakac tauc ôkwi e galic jakainj

gold 7. ¹³ Ma ñac ten amboac ñamalac latuñ ten gêmoa jakaiñ tonañ ñasawa. Enj kêsô ñakwê baliñ e jagêdêñ agêbi ma kêjandiñ ômbiñkap gold gêsac bôdagi. ¹⁴ Ñac tau môkêapac to môkêlauñ sêpôma amboac katenj sêpsêp ma amboac tao kwalam, ma mataanô amboac jawaô, ¹⁵ ma akaiñ amboac ki jonjon, tañ sêpac e ñamondéc-mondéc kêsa nan, ma nê awa amboac bu kapôênkapôên ñakicsêa. ¹⁶ Ñac tau lêma anôña kêkam utitalata 7, ma siñ ten sêuc ñamata makenj-makenj kêsa enj awasun, ma enj lanjôanô amboac oc ñawê tonjaclai.

¹⁷ Aê galic enj e gau tauc jatomatêgenj gaêc enj akaiñña, go kêkêñ lêma anôña gêsac aê ma kêsôm gebe “Ôtêc taôm atom. Aê ñac ñamata to ñamu. ¹⁸ Aê matoc jali. Aê gamac êndu su, mago aôm gôlicgac, aê matoc jali gamoa tenjenj ma tenjenj, ma kakôc gêmacanô to lamboam ñaki. ¹⁹ Amboac tonañ oto gêñ, tañ gôlic nan, sa acgom. Oto gêñ, tañ galoc gêc nan, to gêñ tañ mênêsa êtu ñamu nan, amboac tonanjenj. ²⁰ Utitalata 7, tañ gêc lemoc anôña nan, to jakaiñ gold 7 ñabiñ, tañ gêc lêlômgenj nan, ñam tau tonec. Utitalata 7 tonañ têtû gôlôac dabun 7 nêñ anjela, ma jakaiñ 7 tonañ têtû gôlôac dabun 7 tau. * saun. Alic Tim II. 1:15

2

Binj gêdêñ gôlôac Epeseña

¹ “Oto binj tonec êndênj gôlôac dabun Epeseña nêñ anjela.

---

* **1:20:** Ñaê Asia kêkanônj gamênj, tañ sêsam tenj gebe Asia

“Ñac tañ lêma anôña kêkam utitalata 7 ma kêsêlêñ gêmoa jakaiñ gold 7 ñasawa nañ, kêsôm biñ tonec gebe ² Aê kajala nê m kolen to gôm taôm su ma gôc gêñwapac totêmtac kêpa sugen. Aê kajala gebe aôm godec lau sec gebe sêmoa sêwiñ aôm atom. Aôm kôsaê êsêac, tañ sê tauñ gebe aposolo, mago êsêac aposolo atom nañ, e kôjala êsêac gebe dansantêna. ³ Aôm gôc gêñwapac, tañ kêtap aôm sa kêtú ñoc ñaêña nañ, totêmtac kêpa sugen, ma têkwam gêbac atom. ⁴ Tagen nê m biñ teñ tec gêc. Aôm gôwi nê m têtac gêwiñ ñamataña siñ. ⁵ Amboac tonañ taêm ênam gêñ, tañ gôwi siñ su nañ, e ônam taôm ôkwi ma ônam kôm, tañ gôjam gêdêñ ñamataña nañ êtiam. Embe ônam taôm ôkwi atom, oc jandêñ aôm jawac ma jatiñ nê m jakaiñ su anğa ñamala. ⁶ Mago tonec tec gôgôm jagêdêñ gebe têtac gedec Nikolainê launêñ kôm, tañ aê têtac gedec amboac tonanğen nañ. ⁷ Ñac tañ nê tañasuñ gêc nañ, êñô biñ, tec Ñalau kêsôm gêdêñ gôlôac dabuñ nec, gebe Teñ embe êku ñacjo tulu, oc jakêñ en êniñ ka danğon maten jaliña, tañ kêkô Anôtônê paradis nañ ñanô.

Biñ gêdêñ gôlôac Smurnaña

⁸ “Ma oto biñ tonec êndêñ gôlôac dabuñ Smurnaña nêñ anela.

“Ñac ñamata to ñamu, tañ gêmac êndu e mata jali kêsa nañ, kêsôm biñ tonec gebe. ⁹ Aê kajala gebe gônğon jageo to ñalêlôm sawa. Mago aôm ñac tolêlômğoc. Aê kajala êsêac, tañ sê tauñ gebe Juda nañ, sêsôm biñ alôb-alôb kêpi aôm. Mago êsêac Juda atom, êsêac anğa Sadanê lôm. ¹⁰ Ôtêc ñandan, tañ oc ôc nañ atom. Gôlicgac me, Sadan oc êkêñ amacnê m ñagêdô sêsêp kapoacwalô, gebe

ênsaê amac ma oc anğon naeo êtôm bêc 10. Ôc njanêngeŋ e ômac êndu, go jakêŋ danğon maten jali njasunŋ êndên aôm. ¹¹ Nac taŋ nê taŋasun gêc naŋ, êŋô biŋ, tec Nalau kêsôm gêdên gôlôac dêbu ŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc gêmacanô kêtuluagêcŋa êkêŋ nandan êndên eŋ atom.

Biŋ gêdên gôlôac Pergamonŋa

¹² “Ma oto biŋ tonec êndên gôlôac dabuŋ Pergamonŋa nêŋ aŋela.

“Nac taŋ gêc siŋ teŋ sêuc ŋamata maken-maken naŋ kasôm biŋ tonec. ¹³ Aê kajala gamêŋ, taŋ gônğon naŋ, Sadaŋnê lêpôn kêkô tônê. Mago aôm kôkam aêŋoc ŋaê tôn ma gôsa kôkêŋ gêwiŋ aêŋa auc atom. Gêdên taŋ sêjac ŋoc ŋac-gêwa-biŋ-saŋanênwaga Antipas êndu aŋga amacnêŋ gamêŋ, taŋ Sadaŋ gênğon naŋ, aôm gôsa aê auc atom amboac tonanğen. ¹⁴ Tagen nêŋ biŋ ŋagêdô tec gêc. Lau ŋagêdô sêkam Balamnê mêtê tôn sêmoa Pergamon sêwiŋ aôm. Balam tonan kêdôn Balak gebe êwa lakô lau Israel, gebe sêniŋ da gwamŋa to sênğôm mockaiŋ. ¹⁵ Lau ŋagêdô sêkam Nikolainê launêŋ mêtê tôn sêmoa sêwiŋ aôm amboac tonanğen. ¹⁶ Amboac tonan ônam taôm ôkwi. Embe masi, oc jandên aôm jawac seben ma janac êsêac ŋa siŋ, taŋ kêsaaocsun naŋ. ¹⁷ Nac taŋ nê taŋasun gêc naŋ, êŋô bi ŋ, tec Nalau kêsôm gêdên gôlôac dabuŋ nec, gebe Teŋ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ mana, taŋ kêsiŋ tau gêc naŋ, ma jakêŋ poc sêpsêp teŋ êndên eŋ êwiŋ. Aê kato ŋaê wakuc teŋ kêsêp poc tau, ŋac teŋ kêjala atom, ŋac-kêkôc-poc-waga taugen kêjala.

Biŋ gêdên gôlôac Tuatiraŋa

18 “Ma oto binj tonec êndêñ gôlôac dabunj Tuatiraña nêñ añela.

“Anôtônê Latu, tañ mataanô kêtôm jawaô ma akainj amboac ki jonjonj nanj, kêsôm binj tonec. 19 Aê kajala nêñ koleñ to têtmac gêwiñ ma kôkêñ gêwiñ ma gôjam sakinj to gôc gêñwapac totêtmac kêpa sugenj. Aê kajala gebe galoc gôjam koleñ kapôêñ kêlêlêc gêmunjña su. 20 Tagenj nêñ binj tej tec gêc. Aôm gôlôc gêdêñ Jesebel, tañ gê tau gebe prope-teo tej ma kêdônj to kêlênsônj ñoc sakinjwaga gebe sêñgôm mockainj to sêniñ da gwamjña. 21 Aê kakêñ ñasawa gêdêñ enj gebe ênam tau ôkwi, mago gedec, enj gebe ênam tau ôkwi añga nê lêñ mockainjona atom. 22 Ôlic acgom, aê oc jambalinj enj sinj ênsac nê mê togêmacgenj, ma êsêac, tañ sêgôm mockainj gêdêñ enj nanj, embe sênam taunj ôkwi añga gêñ, tañ sêgôm sêwiñ enj nanj atom, oc jambalinj êsêac sinj sêmoa naeo ñanô. 23 Ma aê jansenj ênê latuio to ñac samob su sênaña, go gôlôac dabunj samob sêjala gebe aê ñac, tañ kabêlêñ ñamalacnêñ ñalêlôm e gabi lêtêñ, ma jakêñ ñagêjô êndêñ amac êndêñ-êndêñgenj êjô nêñ kôm, tañ ajam. 24 Mago amac lau Tuatiraña ñagêdô akôc mêtê sec tonanj sa atom ma akip binj, tañ sêsam gebe ‘Sadañnê binj ñalômjña’ nanj, sa atom. Tec jasôm êndêñ amac gebe Aê oc jau gêñwapac tej ênsac amac êwiñ atom. 25 Mago gêñ, tañ akôc kêtû nêñ gêñ su nanj, amêñgôm ñajanagenj e aê jawac. 26 Tej embe êku ñacjo tulu ma ênam ñoc kôm e ênac dabi ñ,
oc jakêñ ñaclai êndêñ enj gebe êtu lau samuc nêñ
ñatau

27 ma ênam gôlinj êsêac ña tôcki

to elo êsêac popoc llnsim-linsimgeŋ amboac kunom.

²⁸ N̄aclai amboac tonan̄ aê kakôc an̄ga Tamocnê, ma jakêŋ utitêna elen̄mataŋa êndêŋ eŋ. ²⁹ N̄ac taŋ nê taŋasun̄ gêc nan̄, êŋô biŋ, tec N̄alau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabun̄ nec.

3

Biô gêdêŋ gôlôac Sardesŋa

¹ “Ma oto biŋ tonec êndêŋ gôlôac dabun̄ Sardesŋa nêŋ an̄ela.

“N̄ac taŋ kêkôc Anôtônê N̄alau 7 ma utitalata 7 nan̄, kêsôm biŋ tonec gebe Aê kajala nêŋ kolên̄ ma waem gêc gebe gômoa matam jali, mago kôtu matê. ² Matam êlêc ma ôpuc gêŋ ŋagêdô, taŋ gebe êmac êndugeŋ nan̄ tôŋ, gebe aê galic aôm gôjac dabun̄ nêŋ kolên̄ ŋapep kêtôm ênac Anôtô mataanô ŋajamŋa atom. ³ Amboac tonan̄ taêm ênam biŋ, taŋ gôŋô to kôkôc su nan̄, ma ômansan̄ e ônam taôm ôkwi. Embe matam êlac atom, oc jawac amboac geŋgeŋtêna, ma aôm oc ônam kauc noc jandêŋ aôm jawacŋa. ⁴ Mago aôm nêŋ lau luagêcgeŋ tec sêŋgôn̄ Sardes, taŋ sêgôm nêŋ ŋakwê ŋatêmui kêsa atom. Lau tonan̄ tec galic êsêac têtôm gebe oc sêsêlêŋ tonakwê kwalam sêwiŋ aê. ⁵ Ten̄ embe êku ŋacjo tulu, oc jakêŋ eŋ êsô ŋakwê kwalam sa ma jansen̄ ênê ŋaê su an̄ga buku maten̄ jalin̄a atom ma jasôm ênê ŋaê lasê êndêŋ Tamoc to nê an̄ela. ⁶ N̄ac taŋ nê taŋasun̄ gêc nan̄, êŋô biŋ, tec N̄alau kêsôm gêdêŋ gôlôac dabun̄ nec.

Biŋ geden̄ gôlôac Piladelpian̄a

7 “Ma oto biñ tonec êndêñ gôlôac dabuñ Piladelpiaña nêñ anjela.
 “Ñac dabuñ to ñac biññanôña,
 tañ kêkôc Dawidnê ki katamña nañ,
 embe êlai su, oc teñ êlai auc êtôm atom,
 ma embe êlai auc, oc teñ êlai su êtôm atom,
 ñac tau tonañ kêsôm biñ tonec gebe⁸ Aê kajala nêñ
 kolen. Ôlic acgom, aê galêc katam teñ su gêdêñ
 aôm, tec kêkô, ma teñ kêtôm gebe ênsañ aucña
 atomanô. Aê kajala gebe nêñ ñaclai ñagec gêc,
 mago kômasañ ñoc biñ to gôsa aêñoc ñaê auc atom.
⁹ Ôlic acgom, oc jakêñ êsêac anja Sadanñê lôm, tañ
 sê taun gebe êsêac Juda, mago êsêac J uda atom,
 sêsau taun nañ, sêndêñ aôm sêwac sêpôn aenduc
 sênêc aôm amkainña, ec sêjala gebe aê têtac gêwiñ
 aôm. ¹⁰ Aê jañgôm biñ tonañ gebe aôm kômasañ ñoc
 biñ to gôc gêñwapac totêmtac kêpa sugen. Amboac
 tonañ aê oc jajop aôm êndêñ noc lêtômña, tañ oc
 mênêsa anja nom ñagamên samob gebe ênsaê lau
 samob, tañ sêñgôn nom nañ, gebe lêtôm tau êtap
 aôm sa êwiñ atom. ¹¹ Aê oc jawac sebeñ. Gêñ tañ
 kôkôc kêtú nêñ gêñ su nañ, omênçôm ñajañagen
 gebe ñac teñ êjanço nêñ sunsuñ su atom. ¹² Teñ
 embe êku ñacjo tulu, oc jakêñ en êtu alê êkô ñoc
 Anôtônê lôm dabuñ. En oc êwi lôm dabuñ siñ êsa
 êna atomanô. Ma aê jato ñoc Anôtônê ñaê to ñoc
 Anôtônê malac Jerusalem wakuc ñaê ênsac en. Ñoc
 Anôtô oc êkên malac tau êsêp anja undambê êmên.
 Ma jato tauc ñoc ñaê wakuc ênsac en êwiñ. ¹³ Ñac
 tañ nê tañasuñ gêc nañ, êñô biñ, tec Ñalau kêsôm
 gêdêñ gôlôac dabuñ nec.

Biñ gêdêñ gôlôac Laodikeaña

14 “Ma oto biñ tonec êndên gôlôac dabun Laodikeanja nêñ anjela.

“Biññanô ñatau tau, tañ gêwa biñ sa ñañên to biññanôgeñ, gêñ tañ Anôtô kékên ñañ, samob ñamôkê ñañ, kêsôm biñ tonec gebe ¹⁵ Aê kajala nêñ kolen ma kajala gebe aôm ñaluc atom me ñandan atom. Ojae, jalic aôm ñaluc me ñandan acgommanj. ¹⁶ Mago aôm ñaluc atom ma ñandan atom, aôm ñakola-kola, amboac tonañ aê gabe jakasôp aôm siñ anja aocsunj. ¹⁷ Aôm kôsôm gebe Aê ñac toawa ma ñoc waba taêsam, tec kapô lêna gêñ teñ atom. Mago aôm gôjam kauc taôm. Aôm gômoa jageo ñanô ma lau embe sêlic, oc taên walô aôm. Aôm ñac ñalêlôm sawa ma matampec to gômoa ôlim ñaômagenj. ¹⁸ Amboac tonañ aê gabe jawa lêñ teñ sa êndên aôm acgom. Ônam ôli gold, tañ sêpac ña ja e ñawasi kêsa ñañ, êndên aê gebe ôtu ñac tolêlôm. Onam ôli ñakwê kwalam gebe êsanj aôm gebe majam êsa êtu ôlim ñaômaja atom, ma ônam ôli ñalêsi gebe ôniñ oso matamanô e ôlic gamênj ñañên êsa. ¹⁹ Aê embe têtac êwiñ lau teñ, oc jamêtôc to jakôniñ êsêac. Amboac tonañ ôpônj taôm topalêgenj e ônam taôm ôkwi. ²⁰ Alic acgom, aê tec kakô katamdêmôe ma kamadi kakô. Teñ embe êñô aê aoc ma êlêc katam su, oc jasô jandên enj jana ma janiñ gêñ jawiñ enj ma enj êniñ gêñ êwiñ aê. ²¹ Teñ embe êku ñacjo tulu, oc jakênj enj êngônj ñoc lêpônj êwiñ aê, amboac aê kaku ñacjo tulu ma ganğônj Tamocnê lêpônj gawiñ enj. ²² Ñac tañ nê tanjasunj gêc ñañ, êñô biñ, tec Ñalau kêsôm gêdênj gôlôac dabun nec.”

Sakiñ dabuñ undambêña

¹ Tonañ su acgom, go galic ñakatu teñ. Aê galic undambê ñakatam teñ gêña ma awa ñamataña, tañ kêsôm biñ gêdêñ aê ma ganô amboac dauc kêtanñ, kêsôm gebe “Ôpi ômôêñ, aê gabe jatôc biñ, tañ oc mênêsa êtu ñamu nan, êndêñ aôm.” ² Ma sep tagen katuc kain teñ kêsâ e galic lêpôn kiñña teñ kêkô undambê ma ñac teñ gêngôn lêpôn tau. ³ Ma ñac, tañ gêngôn lêpôn kiñña nan, lanôanô ñawasi amboac jabo ma bomsamuc amboac môêc. Ma kasômbuc kêgi lêpôn auc ma galic amboac kalacwaô. ⁴ Go lêpôn 24 kêgi lêpôn kiñña tau auc, ma laumata 24 sêngôn lêpôn tau ñaô. Êsêac sêsô ñakwê kwalam-kwalam to sêkuc sunsun gold. ⁵ Ma ôsic kêkac to awen kêsâ ma wapap gêjac kêsâ anga lêpôn kiñña tau. Ma dawen 7 gelom kêkô lêpôn tau ñanêmña. Dawen tau Anôtônê Nalau 7. ⁶ Ma gwêc teñ kêpoac lêpôn tau ñanêmña. Gwêc tau ñakênkên lanjwagen amboac glas.

Ma anga gamêñ ñaluñ tau bôc aclê sêkô sêgi lêpôn kiñña auc. Êsêac materjanô taêsam gêjam ôlin nêmña to muña auc samucgen. ⁷ Bôc ñamataña kêtôm lewe. Go ônan kêtû luagêcña nan, kêtôm bulimakao kapoac. Ma ônan kêtû têlêacña nan, lanôanô kêtôm ñamalac. Ma ônan kêtû aclêña nan, kêtôm momboan gêlôb. ⁸ Ma bôc aclê tonan nêñ ñamagê 6 kêtôm êsêacgen. Ma materjanô gêjam ôlin dêmôêña to lêlômña auc. Êsêac sêsôm biñ tonec kêtôm bêc to gelen sêlêwan atom gebe

“Apômtau Anôtô, ñaniniñ Natau, en ñac dabuñ, dabuñ, dabuñ.

Enj gêmoa gêdên andanjen ma gêmoa galoc ma oc êmêj.”

⁹ Ma gêdên tañ bôc tau sêkên ñawasi to wae ma danje gêdên ñac tau, tañ gêngôn lêpôn kinja ma oc êmoa mata jali tenjen ma tenjen nan, ¹⁰ êsêac laumata 24 tonan sêu taun gêdên ñac, tañ gêngôn lêpôn nan, to teten mec gêdên ñac, tañ gêngôn lêpôn nan, to teten mec gêdên ñac, tañ êmoa mata jali tenjen ma tenjen, ma tetoc nêj sunsunj gêc lêpôn ñanêmña ma sêsôm gebe

¹¹ “O Apômtau, aêacma Anôtô, aôm kôtômgoc gebe ôkôc ñawasi ma waem to ñaclai,

gebe aôm kôkên gêj samob ma aômnêm binj kêkên gêj samob mênkêsa to ñanô kêsa tec sêmoa.”

* têtac ñandanj gêdên nêj ñataunja nec atom.

Êsêac tetoc nêj Apômtau sa ña lên amboac tonan.

5

Buku ma domba ñabinj

¹ Aê galic buku tenj kêsêp ñac, tañ gêngôn lêpôn nan, nê lêma anôña. Teto binj kêsêp lêlômña to dêmôêña, go sêkic tôn ma sêkên penj 7 kêpi ñaomata.

² Go galic anjela ñaclai tenj kêsôm binj kêkac awa sagenj gebe “Asa kêtôm gebe êkac penj su ma êkac buku tau sa.” ³ Ñac tenj anja undambê me anja nom me anja nom ñalêlôm kêtôm gebe êkac buku sa ma êsam atom.

⁴ Ma aê kêtanj ñanô gebe têtap ñac tenj sa kêtôm gebe êkac buku sa ma êsamña nec atom. ⁵ Go laumata tau nêj tenj kêsôm gêdên aê

---

* **4:11:** Laumata 24 sêkac nêj sunsunj su gêc nom kêtû

gebe “Ôtaŋ atom. Ôlic acgom, lewe aŋga Judanê gôlôac, Dawidnê wakuc teŋ, kêku ŋaço tulu. Ŋac tonan tec êkac peŋ 7 su ma êkac buku tau sa.”

⁶ Go galic domba teŋ kêkô lêpôn kiŋŋa to bôc aclê ma laumata 24 ŋalêlôm. Domba tau ŋalaŋô amboac sêbuc su. Nê jabo 7 to mataanô 7. Mataanô 7 tau Anôtônê Ŋalau 7, taŋ kêsakiŋ sêjam nom samucgeŋ auc. ⁷ Tec domba tau jakêkôc buku su aŋga ŋac, taŋ gêŋgôn lêpôn kiŋŋa ŋaô naŋ, nê lêma anôŋa. ⁸ Gêdêŋ taŋ eŋ kêkôc buku su naŋ, bôc aclê to laumata 24 sêu taŋ sêc domba laŋônêmŋa. Êsêac sêkôc gêŋ wêŋa kêtômgeŋ ma sêkôc laclu gold. Gêŋmalu taŋ kêsêp laclu naŋ, Anôtônê launêŋ mec.

⁹ Ma êsêac sêpuc wê wakuc teŋ sa gebe
 “Aôm kêtôm gebe ôkôc buku ma okac ŋapeŋ su,
 gebe sêbuc aôm ma nê dec gêjam ôli ŋamalac
 tomôkê-tomôkê ma aweŋ teŋ-aweŋ teŋ ma to-m-to-
 m ma toton-toton têtû Anôtônê lau.

¹⁰ Aôm kôkêŋ êsêac têtû Anôtônê gamêŋ to
 dabuŋwaga,
 gebe sênam sakiŋ aêacnêŋ Anôtô ma sênam gôliŋ
 aŋga nom.”

¹¹ Go galic to gaŋô aŋela taêsam aweŋ. Aŋela tau sêgi lêpôn kiŋŋa to bôc ma laumata auc ma nêŋ namba 1,000 to 1,000 ma 10,000 to 10,000. ¹² Êsêac sêsôm ŋa aweŋ kapôêŋ gebe
 “Domba taŋ sêbuc naŋ, kêtôm gebe êkôc ŋaclai to
 gêŋ tolêlôm-tolêlôm ma kauc mêtêŋa to ŋajaŋa ma
 wae to ŋawasi ma lambiŋ.”

¹³ Ma gaŋô gêŋ samob, taŋ Anôtô kêkêŋ naŋ, aŋga undambê to nom ma aŋga nom ŋalêlôm to gwêc ma geŋ samob, taŋ sêjam aucgeŋ naŋ sêsôm gebe

“Lambin to wae ma n̄awasi to n̄ajaŋa enden n̄ac, taŋ gêngôn̄ lêpôn̄ kin̄a nan̄, agêc Domba ten̄gen̄ ma ten̄gen̄.”

14 Go bôc aclê tau tonan̄ sêlôc gebe “Bin̄janô.” Ma êsêc laumata sêu taun̄ jasêc ma teten̄ mec. * taên̄ ênam gebe lau ten̄ sêsam papia tau sewin̄ atom, go sêkic papia tôŋ n̄a gam me o ten̄ ma sêsap n̄aomata tôŋ kêpi tagen̄ n̄a katêkwi, go sêpen̄ nêŋ n̄atalô êwa êsêc saŋa kêsêp katêkwi tau. Katêkwi ton̄atalô tau sêsam gebe pen̄. N̄ac taŋ papia gêjac en̄ n̄awae nan̄, êkac pen̄ tau su acgom, go êtôm gebe êsam papia tau. tau. Kat kwl to atalô tau Jam gebe pe ac taŋ papla gêjac en̄ n̄awae nan̄, êkac pe tau 8 U aC 9 Om, go êtôm gebe N̄am papla tau.

6

Bin̄ pen̄ŋa

1 Go galic Domba kêkac buku n̄apen̄ 7 n̄amatana su. Ma gan̄ô bôc aclê nêŋ ten̄ kêsôm awa amboac wapap gêjac gebe “Omôên̄.” 2 Ma gaôc matocanô sa ma galic hos kwalam-kwalam ten̄. N̄ac taŋ gêngôn̄ hos n̄aô nan̄, kêmêgôm talam ma sêkên̄ sunsun̄ gêdên̄ en̄ kêkuc. Ma n̄ac tau kêsa gêja kêtôm n̄ac-kêku-n̄acjo-tuluwaga, ma en̄ oc êku n̄acjo tulu.

3 Go Domba kêkac n̄apen̄ kêtû luagêcŋa su. Ma gan̄ô bôc kêtû luagêcŋa kêsôm gebe “Ômôên̄.” 4 Ma hos kokoc ten̄ kêsa gêmên̄. Ma n̄ac, taŋ gêngôn̄ hos n̄aô nan̄, kêtû n̄atau gebe êkôc bin̄malô su an̄ga nom ma êkên̄ n̄amalac sensen̄ taun̄, tec sêkên̄ sin̄ kapôên̄ ten̄ gêdên̄ en̄.

---

* 5:14: Lau n̄anô embe teto papia êndên̄ n̄ac ten̄ ma embe

⁵ Go Domba kêkac ñapeñ kêtù têtêacña su. Ma ganjô bôc kêtù têtêacña kêsôm gebe “Ômôên.” Ma gaôc matocanô sa e galic hos jejec teñ. Ma ñac, tañ gêngôñ hos ñaô nañ, kêkôc dôñ tanam dôñ gêng ñawapacña kêsêp lêma. ⁶ Ma ganjô awa teñ kêsâ bôc aclê ñasawa gebe “Kôm bêc tagenña ñaôli kêtôm gebe tanam ôli padi kap luagêc. Kôm bêc tagenña ñaôli kêtôm gebe tanam ôli labi kap 6gen. Mago ôngôm ñalêsi to wain êtu sec atom.”

⁷ Go Domba kêkac ñapeñ kêtù aclêña su. Ma ganjô bôc kêtù aclêña nê awa gebe “Ômôên.” ⁸ Tec gaôc matocanô sa e galic hos bobob teñ. Ma ñac, tañ gêngôñ hos gaô nañ, nê ñaê gebe Gêmacanô. Ma lau lamboamña tédaguc eñ. Ma sêwa lau nomña kêkôc gêja toñ aclê, ma Gêmacanô to nê lau têtap ñaclai sa gebe senseñ toñ aclê tonañ ñateñ su ña sinj to ña tôbôm ma ña gêmac tokaiñ-tokaiñ to ña bôclai nomña.

⁹ Go Domba kêkac ñapeñ kêtù lemeñ teñña su. Ma aê galic lau, tañ sêjac êsêac êndu kêtù sêsôm Anôtônê biñ lasê to sêwa biñ tau sa ñañênña nañ, nêñ katuj sêmoa altar ñalabu. ¹⁰ Ma êsêac sêmôêc ña awen kapôên gebe “O ñatau dabuj to biññanôña, êndên ondoc go ômêtôc biñ ma ôkên aêacma dec ñagêjô êndên lau nomña.” ¹¹ Tec sêkên ñakwê kwalam-kwalam gêdên êsêac kêtômgen ma sêsôm gêdên êsêac gebe sêlêwan taun saungen êwiñ e ñacjo sênac lau, tañ sêjam kôm sêwiñ êsêac to nêñ lasitêwai êndu nasêwiñ êsêac, go Anôtô êmêtôc lau nomña.

¹² Ma aê galic Domba kêkac ñapeñ kêtù 6ña su ma ôjô gêjam kapôênânô e oc kêtù jec amboac talu ñasaô-saô ma ajôñ samuc amboac dec. ¹³ Utitalata

umboŋŋa sêpôp sêsêp nom amboac wa tomatac-tomatac sêsêlô êndêŋ taŋ mu êsêlêŋ kapôêŋ naŋ. ¹⁴ Ma umboŋ gêlêc tau amboac sêlêc lacgeŋ ma lôc to nuc samob sêkêŋ maleŋ siŋ. ¹⁵ Go kiŋ nomŋa to lau towae ma siŋwaganêŋ kapitai to lau tolêlôm ma ŋajaŋa to gêŋôma ma êsêac, taŋ sêmoa nêŋ lêtêgeŋ naŋ, êsêac samob sêsini taun sêsêp gêsun to poclabu aŋga lôc. ¹⁶ Ma sêsôm gêdêŋ lôc to poc kapôêŋ gebe “Aku taôm sa mêŋaŋgênduc aêac auc gebe ŋac, taŋ gêŋgôŋ lêpôŋ kiŋŋa naŋ, agêc Domba, taŋ têtac ŋandaŋ naŋ, sêlic aêac sapu. ¹⁷ Gebe agêcnêŋ bêc kapôêŋ têtac ŋandaŋŋa mêŋkêsa, ma asa kêtôm gebe êpuc tau tôŋ êkô.”

7

Sepeŋ ŋatalô kêpi Israelneŋ lau 144,000

¹ Tonaŋ su, go galic aŋela aclê sêkô nom ŋakêclêsu aclê ma sêmêgôm nom ŋamu aclê tôŋ, gebe mu teŋ êsêlêŋ naêpi nom ma gwêc to ka teŋ atom. ² Go galic aŋela teŋ aŋga oc ŋam kêpi gêmêŋ, naŋ kêkôc Anôtô mata jali nê peŋ sepeŋ ŋatalôŋa ma gêmôêc ŋa awa kapôêŋ gêdêŋ aŋela aclê, taŋ têtap ŋaclai sêŋgôm nom to gwêc êtu secŋa sa naŋ gebe ³ “Aŋgôm nom to gwêc ma ka êtu sec atomgeŋ e aêac apeŋ ŋatalô êpi aêacnêŋ Anôtônê sakinwaganêŋ teŋbelen su acgom.” ⁴ Go gaŋô sêsa lau, taŋ sepeŋ ŋatalô kêpi êsêac naŋ, nêŋ namba sa kêtôm 144,000. Sepeŋ ŋatalô kêpi Israel latuinêŋ gôlôac samob kêtômgeŋ. ⁵ Aŋga Judanê gôlôac sepeŋ ŋatalô kêpi lau 12,000, aŋga Rubennê gôlôac 12,000, aŋga Gadnê gôlôac 12,000,

⁶ anğa Asernê gôlôac 12,000,
 anğa Naptalinê gôlôac 12,000,
 anğa Manasenê gôlôac 12,000,
⁷ anğa Simeonnê gôlôac 12,000,
 anğa Lewinê gôlôac 12,000,
 anğa Isakamê gôlôac 12,000,
⁸ anğa Sebulonnê gôlôac 12,000,
 anğa Josepnê gôlôac 12,000,
 ma anğa Benjaminnê gôlôac 12,000.

Lau nomņa totorņ-totorņ sêjam sakiņ Anôtô

⁹ Tonanğ su, go galic lau taêsam nasec, nac tenğ kêtôm gebe êsa êsêac saņa atomanô. Êsêac anğa lau totorņ-totorņ samob nêņ to lau tomôkê-tomôkê ma lau to-m-to-m samob to lau awenğ tenğ-awenğ tenğ. Êsêac sêkô lêpônğ kiņņa to Domba lanğônemņa sêsô nğkwê kwalam-kwalam ma sêoc tômtôm nğlauņ. ¹⁰ Ma sêmôêc nğ awenğ kapôêņ gebe “Moasiņ ênam aêac kêsiņa gêmêņ anğa Anôtô, taņ gêņgônğ lêpônğ kiņņa naņ, agêc Domba nêņ.” ¹¹ Ma anğla samob, taņ sêkô sêgi lêpônğ kiņņa to laumata ma bôc aclê auc naņ, sêu taunğ têtap labôcgenğ sêc lêpônğ kiņņa nğanemņa ma tetenğ mec gêdêņ Anôtô ¹² ma sêsôm gebe
 “Biņņanô, lambiņ to nğawasi
 ma kauc mêtêņa to danğe
 ma wae to nğaclai ma nğajaņa
 êndêņ aêacnêņ Anôtô tenğenğ ma tenğenğ. Biņņanô.”

¹³ Go laumata tenğ kêtu kênac aê gebe “Êsêac taņ sêsô nğkwê kwalam-kwalam naņ, asa lau ma sêmêņ anğa ondoc.” ¹⁴ Ma aê kasôm gebe “Noc apômtau, aôm kôjalagac.” Tec enğ kêsôm gêdêņ aê

gebe “Gêṅwapac kêkônîṅ êsêac ṅanô, tec sêmêṅ ma sêkwasiṅ nêṅ ṅakwê kêsêp Dombanê dec, tec ṅakwê tau kêtû sêp.

¹⁵ Sêgôm amboac tonanṅ, tec sêkô Anôtônê lêpônṅ kinṅa ṅanêmṅa ma sêjam sakinṅ enṅ kêtôm bêc to gelenṅ sêmoa ênê lôm dabuṅ.

Ma ṅac, taṅ gêṅgonṅ lêpônṅ kinṅa ṅaô nanṅ, mênêtu nêṅ bec.

¹⁶ Mo to bu oc êjô êsêac êtiam atom.

Ma oc to gêṅ ṅandanṅ teṅ oc êtuṅ êsêac êtiam atom,

¹⁷ gebe Domba, taṅ kêkô lêpônṅ ṅaluṅgeṅ nanṅ, oc ejop êsêac

ma oc êwê êsêac sêndêṅ bumata mata jali sêna.

Ma Anôtô oc êmbuṅ êsêac matenṅsulu samob anṅa matenṅgasi su.”

8

ṅapeṅ kêtû 7ṅa

¹ Domba kêkac ṅapeṅ kêtû 7ṅa su, go undambê ṅagamêṅ ṅaṅêṅ kêsa kêtôm ockatu ṅasawa ṅamakeṅ.

² Go galic anṅela 7, taṅ sêkô Anôtô laṅônêmṅa nanṅ, sêkôc dauc 7.

³ Ma anṅela teṅ gêmêṅ kêkô kêsi altarṅa. Enṅ kêkôc laclu gold gêṅmaluṅa teṅ. Ma sêkêṅ gêṅmalu taêsam gêdêṅ enṅ gebe êkêṅ êtu da ênsac altar gold, taṅ kêkô lêpônṅ kinṅa ṅanêmṅa nanṅ, êwiṅ Anôtônê lau samob nêṅ mec. ⁴ Ma gêṅmalu ṅajadauṅ gêônṅ sa anṅa anṅela, taṅ kêkô Anôtô laṅônêmṅa nanṅ lêma, kêpi gêwiṅ Anôtônê launêṅ mec gêja. ⁵ Go anṅela kêkôc laclu gêṅmaluṅa jakêkêṅ ja anṅa altar kêsêp e mênṅgêc

ma kêbaliŋ kêsêp nom gêja. Su, go wapap gêjac to gamêŋ ñakicsêa kêsa ma ôsic kêkac to ôjô gêjam.

Dauc kêtaŋ

⁶ Ma aŋela 7, taŋ sêkôc dauc 7 naŋ, sêmasaŋ taunŋ gebe sênac êtaŋ.

⁷ Aŋela ñamataŋa gêjac dauc kêtaŋ ma kompoc to ja ma dec kêgaluŋ gêwiŋ tau kêsêp nom gêja. Sêwa nom samuc kêkôc gêja ñamakeŋ têtêac ma sêwa ka kêkôc gêja toŋ têtêac amboac tonanŋeŋ. Tec ja geŋ nom ñamakeŋ teŋ to ka ñatoŋ teŋ su ma gêgwanŋ matac-matac samob tomalagenŋ.

⁸ Go aŋela kêtû luagêcŋa gêjac dauc kêtaŋ ma gêŋ amboac ja geŋ lôc kapôêŋ teŋ gêû tau kêsêp gwêc gêja. Gwêc tau sêwa kêkôc gêja têtêac ma ñateŋ kêtû dec. ⁹ Ma sêwa gêŋ mateŋ jali, taŋ sêsê awenŋ sêmoa gwêc naŋ, to wanŋ, taŋ sêpoac gwêc naŋ, kêkôc gêja toŋ têtêac ma gêŋ mateŋ jali nêŋ toŋ teŋ to wanŋ ñatoŋ teŋ sêjaŋa.

¹⁰ Go aŋela kêtû têtêacŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma utitalata kapôêŋ teŋ kêpôp aŋga umbonŋ kêtôm dawenŋ ñawaô. Ma sêwa bu samob kêkôc gêja têtêac, tec jakêsêp ñateŋ to kêsêp bumata gêwiŋ. ¹¹ Ma utitalata tau ñaê gebe Ñamakic. Ma bu têtêac tau ñateŋ ñamakic kêsa. Ma ñamalac taêsam sênôm bu ñamakic tau, tec sêmac êndu.

¹² Go aŋela kêtû aclêŋa gêjac dauc kêtaŋ. Ma sêwa oc kêkôc gêja ñamakeŋ têtêac ma sêwa ajôŋ kêkôc gêja ñamakeŋ têtêac to sêwa utitalata kêkôc gêja toŋ têtêac. Ma oc ñamakeŋ teŋ to ajôŋ ñamakeŋ teŋ ma utitalata ñatoŋ teŋ gêjam kanuc. Ma têt oc to ajôŋ ma utitalata kêpô nomŋa kêtû dambê kêtôm tonanŋeŋ.

13 Go galic to ganô momboan ten gêlôb gêmoa umbon ñalabu ma gêmôêc ña awa kapôên gebe “Ojae, ojae, ojae, lau tan sêngôn nom nanmên. Anela têlêac tec sêmoa. Nên dauc embe êtan, oc êsêacmên sêngôn naeo ñanôgoc.”

9

1 Go anela kêtulemen tenña gêjac dauc kêtan. Ma galic utitalata ten kêpôp anga umbon kêsêp nom gêja, ma sêkên ki gamên ñakêlêndin secña gêdên en. 2 Ma en kêlai gamên ñakêlêndin ñakatam su ma jadaun kêpi anga gêsun tau tonan kêtôm ja gen oba ñatêtac mêngêjam oc to gamên auc e ñakesec kêsa. 3 Ma wagô sêsa anga jadaun ñalêlôm mênshêjam nom auc, ma nêñ ñaclai kêtôm alidêbu nomña nêñ. 4 Ma bin gêdên êsêac gebe sêngôm gêgwan nomña to gêñ ñalaun matac-matac ma ka sec atom, têtulekasec ñamalac, tan sepen Anôtônê ñatalô kêpi êsêac tenbelen atom nanjen. 5 Mago wagô tau têtôm gebe sênac ñamalac êndule atom, sêlôc gebe sêlênsu êsêacgen êtôm ajôn lemen ten. Sêlênsu êsêac ña ñandan êtôm alidêbu êñac lau ñanandan. 6 Êndên ñasawa tonan ñamalac sêngôm gêñlêlôm gebe sêmac ênduna, mago sêngôm elêmê. Êsêac oc sênam awen su gebe sêmac êndule, mago gêmac oc êc êsêac sugen.

7 Wagô tau ñalanô amboac hos, tan sêmasan kêtule sinña nan. Êsêac sêkuc gêñ amboac sunsun gold, ma êsêac lanônnanô amboac ñamalac lanôanô. 8 Êsêac môkênlaun baliñ amboac lauonên ma lunlun amboac lewenên. 9 Talic êsêac bônragi amboac maluku ki gêsan auc, ma nêñ magên ñakicsêa amboac kareta, tan hos taêsam sê ma sêlêti kêtule sinña

nañ. ¹⁰ Ma nëñ lêñuc tokêm amboac alidêbunêñ, ma nëñ ñaclai gêc ñalêñuc tau ñalêlôm, gebe têtü kasec ñamalac êtôm ajô lemeñ teñ. ¹¹ Anjela gamêñ ñakêlêndiñ secña kêtü nëñ kiñ, në ñaê ña Ebolai awenñ gebe Abadon, ma ña aêac awenñ gebe ñac-geseñ-gêñ-ñsamob-suwaga.

¹² Ojae ñamataña mênğêja su. Ojae luagêc gacgen gêc, oc mênğesa êtü ñamu.

¹³ Go anjela kêtü 6ña gêjac dauc kêtanñ. Ma aê ganjô awa teñ kêsa anğa jabo aclê, *tañ gêsac altar gold, tañ kêkô Anôtô lanjônêmña nañ ñakêclêsu. ¹⁴ Awa tau kêsôm gêdêñ anjela kêtü 6ña, tañ kêkôc dauc nañ, gebe “Ôngamboac anjela aclê, tañ sêkô êsêac tön sêmoa bu kapôêñ Euprat nañ su.” ¹⁵ Ma eñ kêgaboac anjela aclê tonanñ su. Anjela tau sêmasañ tauñ kêpi jala tonanñ ñaajônñ to ñabêc ma ñaockatu su gebe sêwa ñamalac samob êkôc êna tonñ têlêac ma sênac ñamalacnêñ tonñ têlêac tau ñateñ êndü. ¹⁶ Ma aê ganjô sêsa sinwaga, tañ sênğônñ hos ñaô nañ, nëñ namba sa, ma namba tau 200 million. ¹⁷ Ma katuc kainñ teñ kêsa e galic hos to lau, tañ sênğônñ ñaô nañ. Êsêacnêñ maluku kokoc kêtôm ja to majanñ-majanñ ma jonjonñ. Ma hos tau môtêñapac amboac lewenêñ, ma ja to jadaunñ ma talao kêsa êsêac awenñsuñ. ¹⁸ Gêñwapac têlêac tonec ja to jadaunñ ma talao, tañ kêsa êsêac awenñsuñ nañ, gesenñ ñamalac, tañ sêwa kêkôc gêja tonñ têlêac nañ, ñateñ su. ¹⁹ Hos tau nëñ ñaclai ñam kêsêp êsêac awenñsuñ to nëñ Iêñuc. Nêñ Iêñuc tomôtêñapac amboac moac. Ma môtêñapac tau tonanñ têtü kasec ñamalac.

²⁰ Ma ñamalac ñagêdô, tañ gêñwapac tonanñ gesenñ êsêac su atom nañ, sêjam tauñ ôkwi anğa nëñ kôm,

tañ lemeñ sêgôm nañ atom. Êsêac teteñ mec gêdêñ ñalau sec sêwi siñ atom ma teteñ mec gêdêñ gwam, tañ sêmasañ ña gold to silber ma ki to poc ma ka, ma têtôm gebe sêlic gamêñ to sêñô biñ ma sêsêlêñ atom nañ. ²¹ Ma êsêac sêjam tañ ôkwi anga nêñ lêñ sêjac ñamalac êndu to nêñ sôlôñ toê-toê ma nêñ lêñ mockainjo to mockainña ma nêñ biñ genjenña atom. * jabo kapôêñ aclê ma sêkêñ jabo ñakatu tau kêkô altar ñakêclêsu aclê. ma êkêñ Jabo akatu tau k k altar akacñu acñ.

10

Anjela to buku saun

¹ Go galic anjela ñajana ten anga undambê kêsêp gêmêñ. En kêkôm tau auc ña tao, ma kasômbuc ten gêsac en môkêapac, ma lañôanô amboac oc ma akain amboac alê ja. ² Buku saun ten kêkac tau sa kwananjen kêsêp en lêma. Ma ketoc akain anôña kêkô gwêc ma gasêña kêkô bau. ³ Go en gêmôêc ña awa kapôêñ amboac lewe kêtan. En gêmôêc su, go wapap 7 sêjac ma sêsôm biñ. ⁴ Wapap 7 sêsôm biñ su, ma gabe jato biñ tau. Mago ganô awa ten kêsã anga undambê gêmêñ gebe “Biñ tañ wapap 7 sêsôm nañ, ênêc aômñagen, oto sa atom.” ⁵ Go anjela, tañ galic en kêkô gwêc to bau nañ,

gêôc lêma anôña sa kêpi undambê gêja,

⁶ ma kêtôc lêma kêpi ñac mata jalina, tañ gêmoa tenjen ma tenjen.

Ñac tau kêkêñ undambê to ñagêñ samob ma nom to ñagêñ samob ma gwêc to ñagêñ samob. Ma anjela

---

* **9:21:** Lau Juda sêmasañ nêñ ñagêlôn ten. Êsêac sêsap

kêsôm gebe “Têm oc êmbacnê. ⁷ Êndên tañ anjela kêtû 7ña ênac dauc êtañ nan, Anôtô oc ênac dabinê nê binj ñalêlômña, amboac kêsôm ñawae ñajam tau lasê gêdên propete, tañ têtû ênê sakinwaga nan.”

⁸ Ma awa, tañ ganjô kêsa anja undambê gêmên nan, kêsôm binj gêdên aê kêtiam gebe “Ôna ma ôkôc buku, tê kêkac tau sa kwananjen kêsêp anjela, tañ kêkô gwêc to bau nan, lêma nê su.” ⁹ Tec aê gadên anjela tau gaja ma kasôm gêdên enj gebe “Ôkênj buku saun tonan êndên aê.” Ma enj kêsôm gêdên aê gebe “Ôkôc wacônij. Buku tau oc êngôm nê m ñatêtacsêga ñamakic êsa. Mago awamsun oc ênsaê ñakana amboac lêp.” ¹⁰ Ma kakôc buku saun tau su anja anjela lêma ma mênjaen e kêsaê ñakana amboac lêp gêc aocsun. Aê kadanjôn su, go ñoc ñatêtacsêga ñamakic kêsa. ¹¹ Ma sêsôm gêdên aê gebe “Oc binj lasê êtiamnanj êpi lau to-m-to-m to lau toton-tonon ma lau awen tenj-awen tenj ma kinj tokinj.”

11

Sêwa-binj-sa-ñanjenwaga luagêc

¹ Go sêkênj ôpic tenj kêtôm tôc tanam dônj gênja gêdên aê ma sêsôm gêdên aê gebe “Ôndi naônjam dônj Anôtônê lôm dabun to altar ma êsêac, tañ tetenj mec sêmoa lôm dabun ñalêlôm nan. ² Mago ondec malaclun lôm dabun ñamagêña ênêcña, ônam dônj atom, gebe sêkênj gêdên lau samuc sêwê kainj ma êsêac oc sêka malac dabun popoc êtôm ajônj 42. ³ Ma aê oc jakênj ñoc sêwa-binj-sa-ñanjenwaga luagêc. Êsêagêc sêsô talu sa ma seoc binj lasê êtôm bêc 1,260.” ⁴ Nac ulu tonanj têtôm katêkwi luagêc me

jakainj luagêc, tanj sêkô nom Natau lanjônêm nanj.
⁵ Ma tenj embe taê ênam gebe êtu kasec êsêagêc, go ja êsa êsêagêc awenjsunj e naêninj agêcnênj njacjo su. Tenj embe taê ênam gebe êtu kasec êsêagêc, nanj sensenj enj su nj ja êtôm tônêgenj. ⁶ Njalai gêdênj êsêagêc gebe sêmbôc umbonj auc e kom tenj ênac êndênj bêc êsêagêc seoc binj lasêna atom. Ma njalrai gêdênj êsêagêc gebe sênâm bu ôkwi êtu dec. Ma êsêagêc oc sêlênsu nom nj gênjwapac tokainj-tokainj êtôm tanj taênj gêjam nanj.

⁷ Êndênj tanj sênac dabinj nênj kôm sêwa binj sanja nanj, bôc tau oc êpi anja njakêlêndinj sec mênjênac sinj êndênj êsêagêc e êku êsêagêc tulu ma ênac êsêagêc êndu. ⁸ Ma êsêagêcnênj njawêlêlanj oc ênêc malacsêga njaintêna. Êsêac sêlêwinj malac tau gebe Sodom to Aiguptu. Anja malac tonanj êsêac sêjac êsêagêcnênj Apômtau kêpi kakesotau. ⁹ Ma lau anja lau to-m-to-m ma lau tomôkê-tomôkê to lau awenj tenj-awenj tenj ma lau totonj-totonj sêlic êsêagêcnênj njawêlêlanj ênêc êtôm bêc têlêac ma njasêku ma sênac jao gebe sênsunj atom. ¹⁰ Ma lau nomnja oc têtû samuc êsêagêc sêmac êndurja ma têntac njajam, tec sêkênj gênj njajam-njajam njômagenj êndênj tauj, gebe propete luagêc tonanj sêlêsu lau nomnja. ¹¹ Bêc têlêac ma njasêku gêjanja, go Njalau mata jalinja anja Anôtônê kêsêp êsêagêcnênj njalêlôm gêja, tec agêc dêdi sêkô, ma êsêac, tanj sêlic êsêagêc nanj, têtêc tauj njanô. ¹² Ma njacragêc tau sênjô awa kapôênj kêsa anja undambê ma kêsôm gêdênj êsêagêc gebe “Api tonec amênj.” Go tao tenj kêsunj êsêagêc sa sêpi undambê sêja ma agêcnênj I acjo sêlic êsêagêc sêpi sêja. ¹³ Ma gêdênj njasawa tonanj ôjô gêjam kapôênj e malac tonanj njandu

samob embe tawa êkôc êna ton 10, nan naten gêjaŋa. Ma ôjô tau gesen lau 7,000 su. Ma lau ŋagêdô têtêc taun, tec tetoc Anôtô undambêŋa sa.

¹⁴ Ojae kêtû luagêcŋa tec mêngêja su. Ma ojae kêtû têlêacŋa oc mêngêsa.

Dauc kêtû 7ŋa

¹⁵ Go aŋela kêtû 7ŋa gêjac dauc kêtan. Ma awen kapôên kêsa aŋga undambê gebe

“Aêacnêŋ Apômtau agêc nê Kilisi têtû nom ŋagamêŋ Natau,

ma en oc ênam gôlin êmoa tenŋen ma tenŋen.”

¹⁶ Go laumata 24, taŋ sêngôn nêŋ lêpôn sêmoa Anôtô lanônêm nan, sêu taun têtap labôcŋen sêc ma teten mec gêdêŋ Anôtô gebe

¹⁷ “O Apômtau Anôtô, ŋaniniŋ Natau, taŋ gômoa gêdêŋ andanŋen ma galoc gômoa nan, aêac anam danŋe aôm gebe kôwaka nêŋ ŋaclai kapôên sa ma gôjam gôlin gômoa.

¹⁸ Lau samuc têtac ŋandan kêsa, mago aôm têtac ŋandan kêsa amboac tonanŋen.

Noc ômêtôc ŋacmatêŋa

to ôkêŋ ŋagêjô ŋajam êndêŋ propete, taŋ têtû nêŋ sakinwaga

to êndêŋ nêŋ lau ma êndêŋ êsêac lau sauŋ to kapôên,

taŋ têtêc aôm nêŋ ŋaê nanŋa, mêngêô lasê.

Noc onsen êsêac, taŋ sesen nom nan, tau tonec.”

¹⁹ Ma Anôtônê lôm dabun aŋga undambê ŋakatam gêlêc su e Anôtônê poac ŋakatapa, taŋ kêkô ênê lôm dabun nan, kêtû awê. Go ôsic kêkac to gamêŋ ŋakicsêa kêsa ma wapap gêjac to ôjô gêjam ma kom-poc gêjac kapôên.

12

Awê ma lêñuckêm nêñ biñ

¹ Ma gêñtalô kapôênj tenj anja undambê mênkêsa gebe awê tenj kêsô oc kêtû nê ñakwê ma kêkô ajônj ñaô ma kêkuc utitalata 12 kêtû sunsuñ. ² Awê tau taê ma ñapalê kêtunj enj gebe êkôc, tec gêñgônj jageo ma kêwakic.

³ Go gêñtalô tenj anja undambê mênkêsa. Lêñuckêm bomsamuc kapôênj tenj tomôkêapac 7 ma ñajabo 10 kêkuc sunsuñ 7. ⁴ Ma nê Iêñuc gêbam utitalata umbonña tonj têlêac tonanj ñateñ piñpañ, ma kêpalip kêsêp nom gêja. Go lêñuckêm jakêkô awê, tañ gebe êkôc ñapalê nanj lanônêm. Enj kêkô ma kêsâê gebe awê êkôc ñapalê su acgom, go enj êndanğônj ñapalê tau su. ⁵ Awê tau kêkôc ñapalê ñac. Ñapalê tau tonanj oc ênam gôlinj lau samuc samob ña tôcki. Go gêñ tenj kêjanjo ñapalê su gêdênj Anôtô to nê lêpônj gêja. ⁶ Ma awê tau kêsâ gamênj sawa gêja. Anôtô tau kêmasanj gamênj ñasawa tenj kêtû enña gebe sêlôm enj anja tônê êtôm bêc 1,260.

⁷ Go sinj kêsâ anja undambê. Mikael to nê anjela sêjac sinj gêdênj Iêñuckêm. Ma lêñuckêm to nê anjela sêjac sinj gêdênj êsêac, ⁸ mago sêku êsêac tulu atom, tec lêñuckêm to nê anjela nêñ ñasawa tenj gêc undambê kêtiam atom. ⁹ Êsêac têtinj Iêñuckêm kapôênj, moac lanğwa tau, tañ sêsam enj gebe Ñackêlênsônj-biñwaga me Sadañ nanj su. Ñac tau kêsau nom ñagamênj samob. Êsêac têtinj enj to nê anjela su sêsêp nom sêja. ¹⁰ Go ganô awa kapôênj anja undambê kêsâ gebe

“Galoc moasinj to ñajanja ma gôlinj kinja gêmu gêdênj aêacnênj Anôtô gêja.

Ma ênê Kilisinê ñaclai kêsa,
gebe têtin ñac, tañ kékô Anôtô lanônêm
ma kégôlin bin kêpi aêacnêñ lasitêwai nañ su.
En kégôlin bin kêpi êsêac kêtôm bêc to gelenjen.

¹¹ Ma êsêac sêku en tulu ña Dombanê dec
to ña nêñ bin, tañ sêwa sa nañ.

Êsêac têtac gêwiñ gebe sêmoa maten jali atom, tec
sêmac êndu.

¹² Amboac tonan undambê to amac, tañ anğon
undambê nañ, têtac ñajam êsa.

Ojae, nom to gwêcmêñ,
Sadañ kêsêp gêdêñ amac gêwac totêtac ñandañ
kapôên,

gebe en kêjala su gebe nê têm kêtú dambêgac.”

¹³ Gêdêñ tonan Iênuckêm kêjala gebe têtin en su
kêsêp nom gêja, tec kêjanda awê, tañ kékôc ñapalê
ñac nañ. ¹⁴ Ma sêkêñ momboan kapôên ñamagê
luagêc gêdêñ awê tau, gebe êlôp êna nê mala, tañ
gêc gamêñ sawa nañ. Êsêac oc sêlôm en anğa tône
êtôm jala têlêac ma ajôn 6, gebe êmoa jaêc moac.

¹⁵ Tec moac gêluc bu kapôên kêsa awasun kêdaguc
awê tau gêja, gebe êc en su. ¹⁶ Mago nom gêjam awê
tau sa ma gêña awasun e kêdanğac bu, tañ Iênuckêm
gêluc kêsa awasun nañ su. ¹⁷ Tec Iênuckêm têtac
ñandañ gêdêñ awê tau ma gêja gebe ênac sin êndên
ênê wakuc ñagêdô, tañ sêmasan Anôtônê bin su to
sêwa Jesunê mêtê sa nañ. ¹⁸ Ma Iênuckêm kékô
ambêô.

13

Bôc luagêc nêñ bin

¹ Go galic bôc tej kêpi anġa gwêc gêmêñ. Bôc tau nê jabo 10 ma môkêapac 7. Ma sunsuñ 10 gêsac nê jabo ñaô ma teto ñaê alôb-alôb gêsac môkêapac. ² Ma bôc tau, tañ galic nañ, ñalanô amboac pusip saleñña kapôêñ ma akain amboac iwanê ma awasuñ amboac lewe awasuñ. Ma lêñuckêm kêkêñ nê ñajana to nê lêpôn ma nê ñaclai kapôêñ gêdêñ eñ. ³ Ma sêlic bôc tau nê môkêapac tau ñateñ kêtôm sêjac êndu, mago ñakamoc sec tau gêmô. Tec lau nomña samob sê taêñ ma têdaguc bôc tau. ⁴ Ma êsêac teteñ mec gêdêñ lêñuckêm gebe kêkêñ ñaclai gêdêñ bôc, go teteñ mec gêdêñ bôc tau ma sêsôm gebe “Asa kêtôm bôc tonañ ma asa kêtôm gebe ênac siñ êndêñ eñ.”

⁵ Ma Anôtô gêlôc gebe bôc etoc tau sa ña awasuñ kapôêñ to êsôm biñ alôb-alôb, ma kêkêñ ñaclai gêdêñ eñ gebe êñgôm gêñ tau êtôm ajôn 42. ⁶ Bôc tau gêña awasuñ ma kêsôm biñ alôb-alôb kêpi Anôtô to kêpi ênê ñaê to ênê andu ma kêpi êsêac, tañ sêñgôn undambê. ⁷ Ma Anôtô gêlôc gebe eñ ênac siñ êndêñ Anôtônê lau e êku êsêac tulu. Ma kêkêñ ñaclai gêdêñ eñ gebe êtu lau tomôkê-tomôkê to lau to-m-to-m ma lau awen tej-awen tej to lau toton-toton samob nêñ ñatau. ⁸ Ma lau nomña samob oc teteñ mec êndêñ bôc tau. Mago gêdêñ tañ Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nañ, lau tonañ nêñ ñaê kêsêp Domba, tañ sêjac êndu nañ, nê buku mata jaliña atom.

⁹ Ñac tej nê tañasuñ embe ênêc, nañ, êñôman.

¹⁰ Embe ênac ñac tej ñawae gebe êñgôn kapoacwalô,
oc êsêp kapoacwalô êna.

Ma embe ênac ñac tej ñawae gebe sênac eñ ña sin êndu,

oc sênac eñ êndu.

Amboac tonañ Anôtônê lau sêôc gêñwapac totêntac êpa sugen ma sêkênj êwiñ.

¹¹ Go galic bôc taunja tej kêpi anja nom ñalêlôm gêmênj. Bôc tonañ nê jabo luagêc kêtôm dombanê, mago kêsau biñ kêtôm lêñuckêm. ¹² Ma gêjam kôm ña bôc ñamatañja nê ñaclai gêmoa bôc tau lanjônêmña. Ma kêkac nom to êsêac, tañ sêñgônj nom nañ, gebe teteñ mec êndênj bôc ñamatañja tonjakamoc sec, tañ gêmô su nañ. ¹³ Ma eñ gêgôm gêñtalô kapôênj-kapôênj. Eñ kêkênj ja kêsêp anja undambê gêmênj nom mênj-ñamalac samob sêlic. ¹⁴ Bôc tau kêsau gêôc lau nomña samob ña gêñtalô, tañ Anôtô gêlôc gebe êñgôm êmoa bôc ñamata ñalanjônêm nañ. Ma bôc tau kêsôm gêdênj lau nomña gebe sêmansañ bôc, tañ kêtap sin ñakamoc sa, mago gêmoa mata jali nañ, nê ñakatu tej. ¹⁵ Ma Anôtô gêlôc, tec bôc tau gêju awajaô mata jali kêsêp bôc ñakatu gebe bôc ñakatu êsôm biñ ma enseñ êsêac, tañ teteñ mec êndênj ñakatu atom nañ su. ¹⁶ Ma bôc tau kêkac ñamalac samob, lau saunj to kapôênj ma lau tolêlôm to lau ñalêlôm sawa ma lau, tañ sêmoa nêñ lêtêgenj nañ, to gêñôma gebe sepeñ ñatalô tej ênêc lemenj anôña me teñbeleñ. ¹⁷ Ñac tej embe êtap ñatalô tonañ sa atom, oc êtôm gebe ênam ôli gêñ me êkênj gêñ êndênj lau sênam ôli atom. Ñatalô tonañ bôc tau nê ñaê me ñaê tau ñanamba. ¹⁸ Amboac tonañ lau tokauc mêtênja taênj ênam biñ tau acgom. Ñac tokauc êkip bôcnê namba ñam saman, gebe namba tau ñamalac tej nê. Ma namba tau 666.

14

Lau 144,000 nêḡ wê

¹ Go galic matocanô sa ma galic Domba tau kêkô lôc Sion ma lau 144,000, taḡ teto êsêagêc Tama nêḡ ḡaê kêpi êsêac tenbeḡen naḡ, sêkô sêwiḡ en. ² Ma gaḡô awa ten kêsâ aḡga undambê kêtôm bu taêsam ḡakicsêa ma kêtôm wapap gêḡac kapôêḡanô. Ma gaḡô awa tau amboac lau wêḡa sêḡac nêḡ gêḡ wêḡa kêtaḡ. ³ Lau tau sêḡam wê wakuc ten sêkô lêpônḡ kiḡḡa to bôc aclê ma laumata laḡôḡnêḡḡa. ḡac ten kêtôm gebe êḡô wê tonḡ e êtu tôḡ en atom, lau 144,000 taḡḡenḡ, taḡ Domba gêḡam ôli êsêac su aḡga nom naḡ, tec sêḡam. ⁴ Lau tonḡ ḡai têtû sec gêdêḡ lauo atom, sêmoa tonêḡ ḡalêlôm ḡawasigenḡ. Êsêac têdaguc Domba sêsa intêna samob, taḡ en kêsâ naḡ. Domba gêḡam ôli êsêac su aḡga ḡamalacnêḡ e têtû Anôtô agêc Domba nêḡ gêḡ ḡanô ḡamêc. ⁵ Biḡḡansḡ ten kêsâ êsêac awenḡsuḡ atomanô, gebe êsêacnêḡ keso masi.

Aḡela têlêac nêḡ biḡ

⁶ Go galic aḡela ten gêlôb gêmoa undambê ḡalêlôm. En kêkôc ḡawae ḡajam tenḡenḡa ten gebe êsôm lasê êndêḡ lau, taḡ sêḡḡônḡ nom naḡ, ma êndêḡ lau totonḡ-totonḡ samob to lau tomôkê-tomôkê ma lau awenḡ ten-awenḡ ten to lau to-m-to-m. ⁷ En kêsôm ḡa awa kapôêḡ gebe “Atêc Anôtô to atoc en taḡḡen sa, gebe ênê mêtôc ḡanoc mêḡkêsâ. Atenḡ mec êndêḡ ḡac, taḡ kêkêḡ undambê to nom ma ḡwêc to bumata naḡ.”

⁸ Ma aḡela ten kêdaguc mêḡkêtu luagêc ma kêsôm gebe “Sêku Babel kapôêḡ tulu, sêku tulugac, Babel

tau kêkêñ nê wain têtac ñakalacña gêdêñ lau samuc sênôm.”

⁹ Go añela teñ kêdaguc êsêagêc mênkêtu têlêac. Eñ kêsôm ña awa kapôêñ gebe “Teñ embe eteñ mec êndêñ bôc to êndêñ nê ñakatu ma êkôc ñatalô ênêc têbêla me lêma, ¹⁰ nañ oc ênôm wain Anôtônê têtac ñandanña, tañ kêkêc kêsêp nê têtac ñandan ñaclu, kêgaluñ gêwiñ gêñ teñ atom. Ma sêlênsu ñac tau ña ja to talao aña añela dabuñ to Domba lanôñnêmña. ¹¹ Ja tañ êlênsu êsêac nañ, ñajadauñ oc êpi endeñ tôñgeñ. Êsêac tañ teteñ mec gêdêñ bôc to gêdêñ ênê ñakatu ma sêkôc ênê ñaê ñatalô sa nañ, oc sêniñ aweñ atom êtôm bêc to elenñeñ.”

¹² Amboac tonañ Anôtônê lau, tañ sêmasañ Anôtônê biñsu to sêkêñ gêwiñ Jesu nañ, sêoc gêñwapac totêntac êpa sugenñ.

¹³ Go gañô awa teñ kêsa aña undambê gebe “Oto gebe Aê aoc êoc lau, tañ Apômtau gêbiñ êsêac tôñ ma sêmac êndu galoc ma êndêñ bêc ñamuña samobgenñ.” Ñalau Dabuñ kêsôm gebe “Biññanô, êsêac oc sêwi nêñ koleñ siñ ma sêniñ aweñ gebe nêñ koleñ ñanô kêdaguc êsêac.”

Têm sejoñ kôm ñanô saña

¹⁴ Go gaôc matocanô sa ma galic tao sêpsêp teñ ma ñac teñ amboac ñamalacnê latu gêngôn tao tonañ ñaô. Eñ kêkuc sunsuñ gold ma lêma kêmêgôm bôjanñ jalô ñamata teñ. ¹⁵ Ma añela tauña teñ kêsa aña lôm dabuñ mênğêmôêc ña awa kapôêñ gêdêñ ñac, tañ gêngôn tao ñaô nañ, gebe “Ôsakiñ nêm bôjanñ jalô naônêc kôm ñanô sa gebe noc tajonñ kôm ñanô saña mênkêsa ma gêñ nomña kêtú lêwê su.”

16 Tec ñac, tañ gêngôñ tao ñaô nan, gêjac bôjan jalô kêsêp nom ma gêjac nom ñakôm ñanô sa.

17 Go añela taña teñ kêsá anga lôm dêbuñ, tañ kêkô undambê nan, gêmên ma gêôc bôjan jalô ñamata teñ amboac tonañ.

18 Go añela taña teñ kêsá anga altar gêmên gêwiñ, nan kêtú ja ñatau ma gêmôéc ña awa kapôên gédên ñac tobôjan jalô ñamata tonañ gebe “Ôsakin nêm bôjan jalô ñamata êna ma ojon ñanô anga nom ñakôm wainña sa, gebe wain ñanô kêtú lêwê su.” 19 Go añela gêjac nê bôjan jalô kêsêp nom ma kejon wain ñanô anga nom sa jakêbaliñ ñanô tau kêsêp sêpip wain ñamala kapôên. Ñamala tau tonañ Anôtônê têtac ñandan. 20 Êsêac sêpip wain ñanô sêmoa malac ñamagê e dec kêsá sêpip wain ñamala tau. Dec tau kêsun kêtôm gebe ênôm hos auc e êndên ñagôlin ma keselen gêja kêtôm 300 kilometer.

15

Añela togeñwapac ñamuña tau

1 Go galic gêñtalô-kapôên kain teñ gêc undambê. Añela 7 sêkôc gêñwapac ñamuña 7 tau. Anôtônê têtac ñandan oc ênac dabin tau êpi gêñwapac tonec.

2 Ma galic gêñ amboac gwêc, nan kêtôm glas sêgalun gêwiñ ja. Ma galic lau, tañ sêku bôc to nê ñakatu ma nê ñaê ñanamba tulu nan, sêkôc Anôtônê geñ wêña sêkô gwêc glas tau ñatali. 3 Êsêac sêjam Anôtônê sakinwaga Mose nê wê ma Dombanê wê gebe

“O Apômtau Anôtô, ñaniniñ Ñatau, aômnêm kôm kapôên to kain teñ.

O lau toton-toton samob nêḡ kiḡ,
aômnêm lêḡ samob jagêdêḡ to biḡḡanô.

⁴ O Apômtau, asa oc êtêc aôm atom,
ma asa oc etoc aôm nêḡ sa atom.

Gebe aôm taômḡḡ dabuḡ.

Lau toton-toton samob mênḡteteḡ mec êndêḡ aôm,
gebe nêm iêḡ kômêtoḡ biḡ jagêdêḡḡa kêtḡ awê
sugac.”

⁵ Tonaḡ su, go galic lômbec undambêḡa, taḡ kêtḡ
Anôtô ḡêmoa ḡêwiḡ nê lau ḡabelo naḡ, ḡakataḡ
ḡêlêc tau su. ⁶ Ma aḡela 7, taḡ sêkôc ḡêḡwapac 7
naḡ, sêsa aḡa lôm dêbuḡ sêmêḡ. Êsêacnêḡ ḡakwê
ḡawasi e ḡaeb ḡaôma ma sêjandiḡ ômbiḡkap gold
ḡêsac bônḡdagi. ⁷ Go bôc aclê nêḡ teḡ kêkêḡ laclu
gold 7 ḡêdêḡ aḡela 7 ma Anôtô mata jali teḡḡeḡ ma
teḡḡeḡḡa nê têtac ḡandaḡ kêsêḡ laclu tau e mênḡḡc.
⁸ Ma Anôtônê ḡawasi to nê ḡaclai ḡajadauḡ ḡêjam
lôm dabuḡ ḡalêlôm auc ma ḡac teḡ kêtôm gebe êsô
lôm dabuḡ êna atomanô e aḡela 7 nêḡ ḡêḡwapac
mêḡêḡac pep acgom.

16

Anôtônê têtac ḡandaḡ ḡaclu 7

¹ Ma ḡaḡô awa kapôêḡ kêsā aḡa lôm dabuḡ ma
kêsôm ḡêdêḡ aḡela 7 tonaḡ gebe “Ana akêc Anôtônê
têtac ḡandaḡ ḡaclu 7 êsêḡ nom êna.”

² Go aḡela ḡamata jakêkêc nê laclu kêsêḡ nom
ḡêja. Ma lau, taḡ sêkôc bôcnê ḡatalô sa to teteḡ mec
ḡêdêḡ ênê ḡakatu naḡ, têtap ḡwatêlê sec to ḡandaḡ
sa.

³ Go aḡela kêtḡ luagêcḡa kêkêc nê laclu kêsêḡ
ḡwêc ḡêja e kêtḡ dec. Ma dec tau amboac ḡacmatê

ñadec. Ma gêñ matenñ jali samob, tañ sêmoa gwêc nan, sêmac endu.

⁴ Go anjela kêtú têtêacña kêkêc nê laclu kêsêp bu to bumata samob gêja e kêtú dec. ⁵ Ma aê ganô bu tau ñaanelã kêsôm gebe

“O ñac dabunñ tau, tañ galoc gômoa to andanjen gômoa nan, aôm ñac gêdên, tec kômêtôc binñ ñalên amboac tonan.

⁶ Êsêac sêkêc Anôtônê lau to propete nêñ dec sin, ma galoc kôkên dec gêdên êsêac sênôm. Ñagêjô tonan jakêtôm êsêacnên keso solop.”

⁷ Ma ganô awa kêsã anja altar gebe “Binñanô, Apômtau Anôtô, ñaniniñ Ñatau, aômnêm mêtôc tau binñanô to jagêdênçoc.”

⁸ Go anjela kêtú aclêña kêkêc nê laclu kêsêp oc e kêkên oc ñaja kapôên kêpac ñamalac. ⁹ Ñandan kapôên tau kêpac ñamalac, e sêsôm binñ alôb-alôb kêpi Anôtônê ñaê, gebe ênê ñac lai kêtú gênwapac tonan ñamôkê, tec sêjam taunñ ôkwi ma tetoc en sa atom.

¹⁰ Go anjela kêtú lemenñ tenña kêkêc nê laclu kêsêp bôc tau nê lêpôn. Ma bôcnê gamên samob ñakesec kêsã. Ma ñandan gêgôm ñamalac e sênac imbelen.

¹¹ Ma sêsôm binñ alôb-alôb kêpi Anôtô undambêña kêtú nêñ ñandan to gwatêlêña. Mago sêjam taunñ ôkwi sêwi nêñ lên langwa sin atom.

¹² Go anjela kêtú ñña kêkêc nê laclu kêsêp bu kapôên Euprat e bu tau kêpa. Gêgôm tonan gebe êmansanñ kinñ anja oc ñamña nêñ intêna. ¹³ Ma aê galic ñalau ñatêmui têtêac amboac ôpoac sêsã anja lênuckêm agêc bôc ma propete dansanñ awenñsun sêmên. ¹⁴ Êsêac ñalau sec, tañ sêgôm gênjalô nan,

nêñ ñalau. Êsêac dêdêñ kiñ, tañ sêngôn têtôm nom ñagamêñ samobgen nañ sêja, gebe sejon êsêac sa ma sênac siñ êndêñ ñaniniñ Ñatau Anôtô nê bêc kapôêñ.

¹⁵ “Alic acgom, aê oc jawac amboac ñacgenjen. Aê aoc êoc êsêac, tañ sêjam jali ma sêsô nêñ ñakwê banjen nañ, gebe sêsêlêñ toôlin ñaôma e lau sêlic êsêac ôlin ñagêñ majenña atom.” ¹⁶ Go ñalau sec sêkac kiñ sa sêpi tagen aña gamêñ, nañ sêsam ña Ebolai awen gebe Harmagedon.

¹⁷ Go añela kêtú 7ña kêkêc nê laclu kêsêp ñalaulau. Ma awa kapôêñ kêsá aña lêpôn kiñña, tañ kêkô lôm dabun nañ, gebe “Gêjac dabin sugac.” ¹⁸ Ma ôsic kêkac to gamêñ ñakicsêa kêsá ma wapap gêjac to ôjô gêjam secanô. Ôjô secanô amboac tonan gêjam gêdêñ têm ñamalac sêngôn nomña ten atom-anô. ¹⁹ Malacsêga tau kêkac tau kêkôc gêja ñapopoc têlêac, ma lau samuc nêñ malac sêku sa. Ma Anôtô taê gêjam malac Babel kapôêñ, tec kêkêñ wain laclu ten gêdêñ en gênôm. Wain tau ênê têtac ñandan kapôêñ. ²⁰ Go nuc samob sêc su ma lôc samob malenmê. ²¹ Ma kom poc ñamatu kapôêñ-kapôêñ, ten ñawapac kêtôm padi talu ten gêjac aña undambê kêsêp mênkêpi ñamalac e ñamalac sêsôm bin alôb-alôb kêpi Anôtô kêtú kom poc tau ñagêñwapacña, gebe gêñwapac tonan kapôêñanô sec.

17

Awê mockaiño agêc bôc tau

¹ Ma añela 7, tañ sêkôc laclu 7 nañ, nêñ ten kêsá mênkêsôm gêdêñ aê gebe “Ômôêñ, aê jatôc

mockainjo towae, tañ gêngôn bu kapôên natali nan, nê mêtôc êndên aôm. ² Kin nomña sêgôm gêñ mockainña gêdên en, ma lau tañ sêngôn nom nan, sênôm ênê wain mockainjoña e kêjanin êsêac.”

³ Go katuc kain tañ kêsa e ñac tau gêôc aê kasa gamên sawa tañ gaja. Ma galic awê tañ gêngôn bôc bomsamuc tañ ñaô, ma teto ñaê alôb-alôb gêjam en ôli auc. Ma bôc tau môkêapac 7 to nê jabo 10. ⁴ Awê tau kêsô ñakwê asôsamuc to bomsamuc ma gêjam gêlôn tau ña gold ma pocawa to kêkôm. Lêma kêkôc laclu gold, tañ awê tau nê mockain ñagên môp to ñatêmui kêsêp e mêngêc. ⁵ Ma teto ñaê tañ gêc en têbela, nan ñam kêsêp lêlôm gebe “Babel kapôên, nom ñamockainjo samob to gêñ môpña samob ñatêna.” ⁶ Ma galic awê tau gênôm Anôtônê lau to lau, tañ sêwa Jesu sa nan, nêñ dec e kêjanin en.

Gêdên tañ galic en nan, gaê taêc en ñanô. ⁷ Mago añela kêsôm gêdên aê gebe “Gôê taêm kêtú asagenña. Aê oc jawa awê to bôc tomôkêapac 7 ma nê jabo 10, tañ kêbalañ awê tau nan, nêñ ñam kêsêp lêlômña sa êndên aôm. ⁸ Bôc tañ gôlic nan, gêmoa gêdên gêmungeñ e galoc malamê, ma malôgeñ acgom, go êpi aña gêsunbôm êmên e ênaña. Lau tañ sêngôn nom nan, oc sêlic bôc tau, tañ gêmungeñ gêmoa e galoc malamê ma oc mênêô lasê êtiam nan, ma sê taên. Mago gêdên tañ Anôtô kêkên undambê to nom atomgeñ nan, lau tañ sê taên nan, nêñ ñaê kêsêp buku mata jalinã atom.

⁹ “Amboac tonan lau tokauc mêtêña taên ênam bin tau acgom. Môkêapac 7 têtôm lôc 7, tañ awê gêngôn ñaô, nan. Môkêapac tau têtôm kin 7 amboac

tonañ. ¹⁰ Kiñ lemenj teñ sêjaña su. Teñ tec gêmoa. Ma teñ gêmêñ atom tagenj. Eñ embe êmêñ, oc êmoa ñasawa dambêgenj. ¹¹ Ma bôc tau, tañ gêmunjenj gêmoa ma galoc malamê nanj, kêtú kiñ 8ña. Eñ anja êsêac 7 nêñ, mago oc ênaña.

¹² “Ma jabo 10, tañ gôlic nanj, têtôm kiñ 10, tañ sêkôc nêñ gôlij kiñña sa atom tagenj. Mago êsêac oc sêkôc ñaclai kiñña sa êtôm ockatu ñasawa tagenjenj sêwiñ bôc tau. ¹³ Êsêacnêñ biñ kêpi tagenj ma sêkêñ nêñ ñajaña to ñaclai gêdêñ bôc tau. ¹⁴ Êsêac oc sênac siñ êndêñ Domba, mago Domba tau oc êku êsêac tulu, gebe eñ kêtú apômtaunêñ Apômtau to kiñnêñ Kiñ. Ma lau, tañ eñ kêkalem to kêjalij êsêac sa ma têdaguc eñ ñañênjenj nanj, sênac siñ sêwiñ eñ.”

¹⁵ Go anjela kêsôm gêdêñ aê gebe “Bu tañ gôlic mockainjo gêngônj ñatali nanj, kêtôm lau to-m-to-m to lau tomôkê-tomôkê ma lau totonj-totonj to lau awenj teñ-awenj teñ. ¹⁶ Ma jabo 10, tañ gôlic nanj, to bôc tau, nanj têtac gedec mockainjo. Êsêac sêjanjo ênê gêñ samob su e êmoa ôli ñaômagenj êmoa né taña, ma sêniñ ênê ñamêsôm to sêkêñ ja êniñ eñ su. ¹⁷ Biñ tonañ êsa gebe Anôtô kêkêñ kêsêp êsêacnêñ ñalêlôm gebe sêngôm ênê biñ êtu anô, tec kêkêñ êsêacnêñ ñalêlôm kêpi tagenj ma sêwi nêñ gôlij kiñña siñ gêdêñ bôc tau ênêc e Anôtônê biñ ñanô êsa acgom.

¹⁸ “Ma awê, tañ gôlic nanj, kêtôm malacsêga, tañ gêjam gôlij kiñ nomña samob.”

18

Babel kêku sa

1 Tonañ su, go galic aņela taũa teñ aũa undambê kêsêp gêmêñ, eñ toņaclai kapôêñ, ma nê ñawasi kêpô nom. 2 Eñ gêmôêc ña awa kapôêñ gebe “Sêku Babel kapôêñ tulu, sêku tulugac, Babel kêtũ ñalau sec nêñ malac sêñgôñña ma kêtũ ñalau ñatêmui to moc sec, tañ ñamalac dedec nañ ñagêsũñ,

3 gebe lau samuc samob sênôm ênê wain mockainõña to kiñ nomña sêgôm mockain gêdêñ eñ ma eñ mata katu gêñboa, tec gêjam ôli gêñ gêdêñ lau-têtuiũ-gañwaga nomña ñawaô e êsêac têtũ lau toêlôm.”

4 Go gañô awa teñ kêsã aũa undambê gebe “O ñoc lauac, awi malac tonañ siñ asa amêñ, gebe awê kain ênê sec awiñ atom, ma atap ênê gêñwapac sa awiñ atom.

5 Eñ gêgôm sec jagêboa-jagêboa ma ñatêpôê kêpi e jagêjam undambê tônia, ma Anôtô taê gêjam ênê lêt keso tonañ gêmoa.

6 Añgôm êndêñ eñ êtôm eñ gêgôm gêdêñ amac. Akêñ ênê kôm sec ñagêjô êndêñ eñ êtu ñim luagêc. Eñ kêjalĩñ gêñ anômña toņaclai kêsêp laclu teñ, tec amac ajalĩñ gêñ toņaclai êsêp laclu teñ êtu ñim luagêc.

7 Eñ ketoc tau sa ma kêmoasiñ tau ñasec, tec akêñ ñagêjô ñandañ to gêñwapac ñadônia êtôm ênê gêñ tonañ. Eñ kêsôm gêdêñ tau gêc nê ñalêlômgenñ gebe Aê awêtuc atom, aê gañgônia kwinnê lêpônia ma gêñwapac teñ oc êtap aê sa atom.

⁸ Kêtu tonanŋa gêŋ ŋandanŋ tonec ŋai êpi enj êndênŋ bêc tagenŋ gebe

gêmacanô to gêŋwapac ma tôbôm to ja êniŋ enj gebe ênê mêtôcwaga, Apômtau Anôtô, enj ŋac ŋajaŋa.”

⁹ Kiŋ nomŋa, taŋ sêgôm mockainŋ gêdênŋ enj to sêmoasiŋ tauŋ ŋasec sêwiŋ enj naŋ, êndênŋ bêc sêlic ja êniŋ gamênŋ ŋajadauŋ naŋ, oc sênam awenŋ su to têtaiŋ taŋiboa ŋanô êtu enŋa. ¹⁰ Êsêac oc sêkô jaêcgenŋ gebe têtêc tauŋ êtu ênê andanŋa ma sêsôm gebe

“Ojae, ojae, aôm malacsêga Babelma,

aôm malac ŋajaŋa,

mago sêmêtôc aôm gêdênŋ ockatu ŋasawa tagenŋenŋ.”

¹¹ Ma lau-têtulu-gêŋwaga nomŋa sêpuc taŋiboa sa ma têtaiŋ kêpi enj gebe lau tenŋ oc sênam ôli êsêacnênŋ waba êtiam atom. ¹² Waba tau tonec gold to silber ma pocawa to kêkôm ma obo sêpsêp to asôsamuc ma ŋawasi to bomsamuc, ka ŋamalu tokainŋ-tokainŋ ma andu ŋagêŋlêlôm, taŋ sêmasaŋ ŋa bôc ŋajabo to ŋa ka ŋajam-ŋajam ma ŋa ki kokoc to jejec ma ŋa poc ŋawasi, ¹³ ma môsê to katêkwi ma gêŋmalu to salinŋ ma gêŋmalu jadauŋŋa, ma wain to niptêkwi ma polom to jaŋgom ma bulimakao to domba ma hos to kareta ma gêŋôma to ŋamalacnênŋ katuŋ. ¹⁴ Ma lau-têtulu-gêŋwaga sêsôm gebe

“Ŋanô taŋ gôgôm mocsac naŋ, kêtaiŋ tau su aŋga aômniem.

Ma moasiŋ nomŋa to gêlônŋ samob gêwi aôm sinŋ gêjaŋa,

ma oc ôtap gêŋ tonanŋ ŋai ŋatenŋ sa êtiam atomanô.”

15 Lau-têtulu-gêñwaga tañ têtú lau tolêlôm kêtú enña nan, sêkô jaécgen gebe têtêc taun kêtú ênê ñandanña ma sêpuc tañiboa sa ma têtan gebe

16 “Ojae, ojae, malacsêga tauma.

Enj kêsô ñakwê kwalam-kwalam to asôsamuc ma bomsamuc
ma gêjam gêlôn tau ña gold to pocawa ma kêkôm.

17 Mago gen tolêlôm-tolêlôm tau gêjaña gêdên ockatu ñasawa tagengen.”

Ma kapitai wanña samob ma lau, tañ sêjam ôli wan gebe sêna gamênj tenjamênj ten nan, ma lau wanña to êsêac samob, tañ sêjam kôm gwêcña nan, sêkô jaécgen. 18 Êsêac sêlic ja gen malac tau ñajadaun, tec têtan ma sêsôm gebe

“Asa malac tenj kêtôm malacsêga tônê.”

19 Êsêac segainj kekop mênşêpalip kêpi môkênjapac ma sêpuc tañiboa sa ma têtan to sêmôêc gebe

“Ojae, ojae, malacsêga tauma.

Ênê gên tolêlôm-tolêlôm gêgôm lau samob, tañ nêñ wanj kêpoac gwêc nan, têtú lau tolêlôm.

Mago gêjaña gêdên ockatu ñasawa tagengenj.

20 O undambê to Anôtônê lau ma aposolo to propete,

têmtac ñajam êsa êtu malac tônêña, gebe Anôtô kêmêtôc malac tau gêjô sec, tañ gêgôm gêdên amac nan sugac.”

21 Go anjela ñajaña tenj gêôc poctêmui kapôênjanôtêna tenj sa ma gêu kêsêp gwêc gêja ma kêsôm gebe

“Sêu malacsêga Babel gôdub tagen amboac tonan ma têtap malac tau sa êtiam atomanô.

22 Ma sênac gên wêña to onj

ma sêju gasuc to sênac dauc êtañ aña nêma mala-
cluñ êtiam atom.

Ma têtap lau lemeñ mêtêña tokaiñ-tokaiñ samob sa
sêmoa aôm ñalêlôm êtiam atom.

²³ Lamp ñawê teñ êpô aôm êtiam atom,

ma sêñô awêlagêc ñac sênam taun ñaonda aña
aômnmêm êtiam atom.

Biñ tonañ êtap aôm sa gebe aômnmêm lau-têtulu-
gêñwaga têtû nom ñatau kapôêñanô.

Ma kôsau lau samuc nomña samob ña nêma biñ
benña.”

²⁴ Ma têtap propete ma Anôtônê lau to lau
samob, tañ sêjac êndu aña nom nan, nêñ dec sa
añga malac tau.

19

¹ Tonañ su, go gañô ñaôndu kapôêñ aña un-
dambê amboac lau taêsam awen, sêsôm gebe
“Haleluja.

Aêacnêñ Anôtô kêtû moasiñ ênam aêac kêsiña
ma ñawasi to ñajañña ñatau.

² Ênê mêtôc samob biññanô to gêdêñ,

gebe eñ kêmêtôc mockaiño kapôêñ gêjô nê
sakiñwaganêñ dec,

tañ awê tau kêkêc siñ nan.”

³ Go êsêac sêsôm kêtiam gebe

“Haleluja.

Malacsêga tau ñajadaun êpi êna enden tôngeñ.” ⁴ Go
laumata 24 to bôc aclê tau sêu taun jasêc
ma teteñ mec gêdêñ Anôtô, tañ gêñgôn lêpôn
kiñña nan, gebe

“Biññanô. Haleluja.”

Dombanê moasinj awêña

⁵ Ma awa tenj kêsa anja lêpônj kinja gebe
“Amac samob, tañ atu Anôtônê sakinwaga,
ma amac, tañ atêc enj, samob, lau sauñ to kapôênj,
alambinj aêacnêñ Anôtô.”

⁶ Go ganô ñaôndu amboac lau taêsam awen ma
amboac bu taêsam ñakicsêa to amboac wapap gêjac
kapôênjanô gebe
“Haleluja.

Gebe Apômtau aêacnêñ Anôtô, ñaniniñ Natau,
kêkôc gôlinj kinja sa.

⁷ Têntac ñajam to tatu samuc
ma danjôm ênê ñawasi êsa,
gebe Domba ênam awê sa ñanoc mênkêsa
ma ênê awê tau kêmasañ tau sugac.

⁸ Sêkênj ñakwê sêpsêp tonjawanj enj kêsô.
Ñakwê tau Anôtônê launênj lênj gêdênj.”

⁹ Go anjela kêsôm gêdênj aê gebe “Oto gebe Aê
aoc êoc êsêac, tañ kalem gêdênj êsêac gebe nasêninj
moasinj Domba ênam awê saña sêwiñ nanj.” Ma
kêsôm gêdênj aê gebe “Anôtônê binjanô tau tonanj.”

¹⁰ Aê gau tauc gaêc enj akainja gebe jatenj mec
êndênj enj. Mago enj kêsôm gêdênj aê gebe “On-
decgenj, aê katu sakinwaga gawinj aôm to nêñ la-
sitêwai, tañ sêwa Jesu sa nanj. Aôm otenj mec êndênj
Anôtô taugenj.” Lau tañ sêwa Jesu sa nanj, sêwê kainj
Ñalau seoc binj lasênja.

Ñac tañ gêngônj hos kwalam-kwalam ñaô

¹¹ Go galic undambê gêña ma hos kwalam-
kwalam tenj kêsa gêmênj. Ma ñac, tañ gêngônj ñaô
nanj, sêsam enj gebe Ñac ñanênj to Binjanô. Enj

kêmêtôc biñ to gêjac siñ jagêdên. ¹² En mataanô amboac jawaô ma kêkuc sunsun taêsam. Ma teto ñaê tenj gêc enj ôli, tanj ñac tenj kêjala atom, enj taugenj. ¹³ Enj kêsô ñakwê tenj sêsac tônj kêsêp dec, ma sêsam ñac tau gebe “Anôtônê Biñ tau.” ¹⁴ Go siñwaga undambêña sêsô ñakwê sêpsêp tonjawasi sêngônj hos kwalam-kwalam ñaô tédaguc enj. ¹⁵ Ma siñ ñamata tenj kêsa enj awasunj gebe ênac lau samuc ña siñ tau. Ma enj oc ênam gôlinj êsêac ña tôcki ma êka wain ñanô popoc êsêp Anôtô ñaniniñ Natau nê sêpip wain ñamala. Ñamala tau Anôtônê têtac ñandanj kapôênj tau. ¹⁶ Ma teto ñaê tonec gêc ênê ñakwê to enj akainj gebe “Kiñnênj Kiñ ma apômtaunênj Apômtau.”

¹⁷ Go galic anjela tenj kêkô oc ñalêlôm. Enj gêmôêc ña awa kapôênj gêdênj moc samob, tanj sêlôp sêmoa umbonj ñalabu gebe “Akac sa amênj êtu Anôtônê moasinj kapôênjña. ¹⁸ Amênj gebe aninj kinj to kapitaisêga ma lau siñsêlêc nêñ ñamêsôm, ma aninj hos to lau, tanj sêngônj hos ñaô nanj, nêñ ñamêsôm to lau, tanj sêmoa nêñ lêtêgenj ma gêñôma to lau saunj ma kapôênj samob nêñ ñamêsôm êtômgenj.” ¹⁹ Go galic bôc tau ma kinj nomña to nêñ siñwaga sêkac sa gebe sênac siñ êndênj ñac, gêñ gêngônj hos ñaô nanj, to nê siñwaga. ²⁰ Ma êsêac sêsô bôc agêc propete dansanj tônj. Propete dansanj tau gêgôm gêñtalô gêmoa bôc lanônêm ma kêsau êsêac, tanj sêkôc bôcnê ñatalô to tetenj mec gêdênj ênê ñakatu nanj, ña gêñtalô tonanj. Sêsô bôc agêc propete dansanj tônj ma sêbalinj êsêagêc tomatenj jaligenj sêsêp jagêjactonj, tanj genj talao nanj sêja. ²¹ Ma siñ, tanj kêsa ñac gêngônj hos ñaôña awasunj nanj, gêjac lau ñagêdô samob êndu, ma moc samob senj lau tonanj nê

ņamêsôm e gaôc êsêac tônia. *

20

Jala 1,000 ñabinj

¹ Go galic añela tej kêsêp anġa undambê gêmênj nañ kêkôc gêsunbôm ñaki ma kapoacwalô kapôênj tej kêsêp lêma. ² Eñ kêkôc lênguckêm, moac lanġwa tau tônia. Eñ ñac-kêlênsônia-binwaga Sadanġ tau. Añela gêsô eñ tônia gebe ênêc e jala 1,000 êmbacnê acgom. ³ Go kêbaliñ eñ kêsêp gêsunbôm gêja ma kêlai ñakatam auc, go kêpac katêkwi gêwê kêsêp ñakatam ñasawa gebe ênsau lau samuc êtiam atom e jala 1,000 êmbacnê acgom. Têm tonanġ êmbacnê, go sêngamboac eñ su ñasawa ec saunġeñ.

⁴ Go galic lêpônia taêsam ma lau sêngônia ñaô. Ma Anôtô kêkênj kôm mêtôcña gêdênj êsêac. Go galic ñamalac, tañ sêjac êsêac êndu kêtua sêwa Jesu sa to sêsôm Anôtônê binj lasêña nañ, nêñ katunġ. Êsêac tetenġ mec gêdênj bôc to gêdênj ênê ñakatu atom ma sêkôc bôcnê ñatalô sa gêc êsêac tenbelenġ to lemenġ atom. Katunġ tau matenġ jali kêsa to sêjam gôliñ sêwiñ Kilisi têtôm kinġ kêtôm jala 1,000. ⁵ Ñacmatê dêdi sa ñamata tau tonec. Ñacmatê ñagêdô matenġ jali kêsa atom tagenġ e jala 1,000 êmbacnê acgom. ⁶ Aê aoc êôc lau dabunġ, tañ sêndi sa êtu ñamata nañ. Gêmacanô kêtua luagêcña ñañaclai kêkônij êsêac tônia atom. Êsêac têtua Anôtô agêc Kilisi nêñ dabunwaga ma sênam gôliñ sêwiñ Kilisi têtôm kinġ êtôm jala 1,000 tau.

Sêku Sadanġ tulu

---

* **19:21:** Ñam gebe alambij Apômtau.

7 Endêñ tañ jala 1,000 êmbacnê nañ, oc sêngamboac Sadañ su aña nê kapoacwalô. 8 Ma êsa êna gebe ênsau lau samuc, Gog to Magog, tañ sêjam nom auc e gêdêñ ñakêclêsu aclê nañ, ma ênac êsêac sa gebe sênac siñ. Lau tau têtôm ganjac gwêcña, 9 ma êsêac sêsêlêñ sêjam nom aucgeñ ma sêwa Anôtônê launêñ gamêñ sêngônña to malac, tañ Anôtô têtac gêwiñ nañ, auc e ja kêsêp aña undambê jageñ êsêac su. 10 Go Anôtô kêbaliñ Sadañ, tañ kêsau êsêac nañ, kêsêp jagêjacton totalao, tañ gêmunña sêbaliñ bôc tau agêc propete dansañ sêsêp sêja nañ gêja. Ma ñandan oc êlakoc êsêac êtôm bêc to elenñ tengeñ ma tengeñ.

Metôc kapôên mênkêsa

11 Go galic lêpônñ kiñña kwalam-kwalam kapôên tenñ to ñac, tañ gêngônñ ñaô nañ. Ma nom to undambê kêtaiñ tau su aña ñac tau nê lanônêmña, jagêjaña kêsêp sawa gêja e malamê. 12 Ma galic ñacmatê kapôênñ to saunñ samob jasêkô lêpônñ kiñña tau ñanêmña ma sêkac buku ñagêdô sa. Ma sêkac buku tenñ sa, nañ buku mata jaliña tau. Ma sêmêtôc ñacmatê nêñ biñ kêtôm nêñ koleñ, tañ teto ñabiñ gêc buku tonañ ñai su. 13 Gwêc kêkêñ ñacmatê, tañ sêc ñalêlôm nañ, ma gêmacanô to lamboam sêkêñ ñacmatê, tañ sêc lamboam ñalêlôm nañ, ma sêmêtôc êsêac gêdêñ-gêdêñgeñ kêtôm gêñ, tañ sêgôm nañ. 14 Go sêbaliñ gêmacanô to lamboam sêsêp jagêjacton sêja. Jagêjacton tau gêmacanô kêtû lu-agêcña. 15 Ma embe têtap ñac tenñ nê ñaê sa ênêc buku mata jaliña tau atom, nañ sêmbaliñ enñ êsêp

jagêjactorj êna. * Mago kêtû ñamu lau sêsam ñaê luagêc kêpi lau samuc nêj tonj kapôênj, tanj sêkêj kisa gêdêj Anôtô to nê lau.

21

Undambê to nom wakuc

¹ Go galic undambê wakuc to nom wakuc, gebe undambê ñamataña to nom ñamataña nanj gêjaña su ma gwêc malamê amboac tonaj. ² Ma galic malac dabuj Jerusalem wakuc, tanj Anôtô kêkêj kêsêp anja undambê gêmêj nanj, ñagêlônj amboac awê, tanj sêjam gêlônj enj gebe ênam ñac. ³ Ma ganô awa kapôênj tenj kêsâ anja lêpônj kinja gebe “Ôlic acgom, Anôtônê andu kêkô gêwiñ ñamalak. Enj oc êngônj êwiñ êsêac ma êsêac oc têtû ênê lau, ma Anôtô tau oc êmoa êwiñ êsêac. ⁴ Ma enj oc êmbuj matenjsulu samob anja matenjsasi su ma gêmacanô oc ênêc êtiam atom ma gêjwapac to tanjiboa ma ñandanj oc ênêc êtiam atom, gebe gêj ñamataña samob gêjanagac.”

⁵ Ma ñac, tanj gêngônj lêpônj kinja nanj, kêsôm gebe “Ôlic acgom, aê oc janjôm gêj samob êtû wakuc.” Ma enj kêsôm gebe “Oto gebe Binj tonec binj ñanjêj to binjanô.” ⁶ Ma kêsôm gêdêj aê gebe “Ñanô kêsagac. Aê ñac ñamata to ñamu. Aê katu ñam to ñatêpôê. Aê jakêj bu anja bumata mata jali êndêj lau, tanj bu gêjô êsêac nanj, sênôm ñaômagenj. ⁷ Nac tanj êkû ñacjo tulu nanj, êwê kainj gêj tonaj ñai êtû ênê gêjnlênsêm, ma aê jatu ênê Anôtô ma enj êtû aê latuc. ⁸ Ma lau matenj golec to sêkêj gêwiñ atom,

---

* **20:15:** Gêdêj andanjenj Gog kêtû kinj anja gamêj Magog.

ma lau tosec to sêjac ñamalac êndu, ma mockaino to mockain ma lauben to gwam ñasakinwaga ma dansantêna samob, oc sêwê kain ñagêjacton, tan ja to talao gelom nan. Gêmacanô kêtû luagêcña tau tonan.”

Jerusalem wakuc

⁹ Go anela 7 tolaclu 7, tan gêñwapac ñamuña 7 kêsêp e menğêc nan, nêñ tenj gêmên ma kêsôm gêdên aê gebe “Ômôn, aê jatôc awê, tan Domba gebe ênam nan, êndên aôm.” ¹⁰ Tec aênoc katuc kain tenj kêsâ e enj gêôc aê kapi lôc baliñ kapôn tenj gaja, go enj kêtôc malac dabun Jerusalem, tan Anôtô kékên kêsêp anğa undambê gêmên nan, gêdên aê. ¹¹ Gêmên toAnôtônê ñawasigenj. Malac tau ñawê amboac pocawa, amboac pocawa jaspa ñaôsic amboac glas. ¹² Malac tau ñatunbôm kapôn ma baliñ tonasacgêdô 12. Ma anela 12 sêkô sacgêdô tonan ñaô gêdên-gêdênjenj. Ma teto Israel latuinên gôlôacmôké 12 nêñ ñaê kêpi sacgêdô tau. ¹³ Sacgêdô têlêac gêc oc kêpiña, têlêac gêc musanğumña, têlêac gêc mula-mña ma têlêac gêc oc kêsêpña. ¹⁴ Ma poc 12 kêtû malac ñatunbôm tau ñanomban, ma Dombanê aposolo 12 nêñ ñaê 12 gêc poc tau.

¹⁵ Anela tan kêsôm binj gêdên aê nan, kékôc dôn gold tenj gebe ênam dôn malac tau ma ñasacgêdô to tunbôm. ¹⁶ Malac tau ñalêsijnja to ñatakôcña baliñ kêtôm taugenj. Anela gêjam dôn malac tau kêtôm dôn 12,000, ñalêsijnja to ñatakôcña ma ñabaliñ kêpi lolôcña kêtôm taugenj. ¹⁷ Enj gêjam dôn malac ñatunbôm amboac tonanjenj. Ma tunbôm tau baliñ kêtôm dôn 144 kêtôm ñamalacnên dôn, tan anela kékôc nan. ¹⁸ Tunbôm tau êsêac sêboa

na pocawa jaspaŋagen, ma malac tau sêkwê na goldanô e ñakêñkêñ lanŋwageñ kêtôm glas. ¹⁹ Êsêac sêjam gêlôn malac ñatuñbôm ñanombañ na pocawa tokaiñtokaiñ. Nombañ ñamataña jasper, ma kêtú luagêcña sapir, ma kêtú têlêacña agat, kêtú aclêña emeral, ²⁰ kêtú lemeñ teñña sardoní, kêtú 6ña konelian, kêtú 7ña krisolit, kêtú 8ña beril, kêtú 9ña topa, kêtú 10ña krisopra, kêtú 11ña hiasint ma kêtú 12ña ameti. ²¹ Ma sêkêñ kêkôm tageñ-tageñ kêtú sacgêdô 12 ñakatam. Ma malac ñaintêna tau goldanô ñakêñkêñ kêtôm glas e ñawa lanŋwageñ.

²² Ma galic lôm dabuñ teñ kêkô malac tau atom, gebe Apômtau Anôtô ñaniniñ Natau agêc Domba têtú ñalôm dabuñ. ²³ Ma malac tau kêpô lêna oc to ajôn gebe êpônã nec atom, gebe Anôtônê ñawasi kêpô malac tau ma Domba kêtú ñalamp. ²⁴ Lau toton-toton oc sêsêlêñ sêmoa ñawê tonañ ñalêlôm. Ma kin nomña oc sejon nêñ waba tonawasi sêsô malac tau sêna. ²⁵ Êsêac sênsañ ñakatam auc atom-anô, ñawê oc ênêc ñapañ, eleñ to êmbêc oc naêsa gamêñ tonañ atom. ²⁶ Ma êsêac oc sejon lau toton-toton nêñ waba to awa towae sêsô malac tau sêna. ²⁷ Gêñ ñatêmui teñ oc êsô malac tonañ êna atom, ma ñac sec to dansañtêna teñ êsô êna atom amboac tonañgeñ. Lau tañ teto nêñ ñaê kêsêp Dombanê buku mata jaliña nanñgeñ, sêsô sêna. * ñawasi kaiñ teñ ma ñatalô tokaiñ-tokaiñ. Ñagêdô kokoc, ñagêdô matak-matak to majañ-majañ. Bîn pocawaña gêwa ña gebe ñawasl oc ênam Jerusalem wakuc auc samucñgeñ. Malac ñagêñlêlôm tañ ênêc

---

* **21:27:** Ñaê 12 tonañ têtú pocawa 12 ñaê. Pocawa tau

awê to gêḡ, taḡ êsiḡ tau naḡ ḡawasigeḡ.

22

¹ Go aḡela kêtôc bu teḡ gêdêḡ aê, ḡakêḡkêḡ kêtôm pocawa. Bu tau bu mata jaliḡa kêsa aḡa Anôtô agêc Domba nêḡ lêpôḡ kiḡḡa. ² Bu tau keselen kêsêp malacluḡ ḡaluḡgeḡ ma ka mata jaliḡa kêkô bu ḡatali maken-makeḡ. Ka tau gêḡam ḡanô kêtû dim 12 kêtôm jalageḡ, gêḡam kêtôm aḡôḡgeḡ. Ma ka tau ḡalauḡ gêḡôm lau samuc ôliḡ ḡajam kêsa. ³ Ma gêḡ, taḡ Anôtô kêpuc boa naḡ, oc tatap ḡateḡ sa aḡa malac tonanḡ atom.

Anôtô agêc Domba nêḡ lêpôḡ kiḡḡa oc êkô malac tau, ma ênê sakiḡwaga oc sênam sakiḡ eḡ. ⁴ Êsêac oc sêlic eḡ laḡôanô ma ênê ḡaê ênsac êsêac teḡbeleḡ. ⁵ Eleḡ to êmbêc oc êsa êtiam atom, ma êsêac oc sêpô lêna lamp ḡawê to oc atomanô, gebe Apômtau Anôtô tau oc êpô êsêac ma êsêac sênam gôliḡ lau têtôm kiḡ sêmoa teḡgeḡ ma teḡgeḡ.

Jesu oc êmu êmêḡ

⁶ Go aḡela teḡ kêsôm gêdêḡ aê gebe “Biḡ tonec biḡ ḡaḡêḡ to biḡḡanô. Ma Apômtau Anôtô, taḡ kêkêḡ nê ḡalau gêdêḡ propete naḡ, kêsakiḡ nê aḡela gebe êtôc biḡ, taḡ oc mênêsa sebeḡ naḡ, êndêḡ ênê sakiḡwaga.” ⁷ Jesu kêsôm gebe “Ôḡô acgom, aê oc jawac sebeḡ. Aê aoc êôc êsêac, taḡ sêmansaḡ biḡ, tec Anôtô gêôc lasê gêc buku tonec nec.”

⁸ Aê Joaḡ, aê ḡac, taḡ gaḡô to galic gêḡ tonanḡ ḡai. Gaḡô to galic gêḡ tau su acgom, go gau tauc gaêc aḡela, taḡ kêtôc gêḡ samob gêdêḡ aê naḡ, akaiḡḡa gabe jateḡ mec êndêḡ eḡ. ⁹ Mago eḡ kêsôm gêdêḡ aê gebe “Ondecgeḡ, aê katu sakiḡwaga gawiḡ aôm

to propete, tañ têtû nê̄m lasitêwai nañ, ma êsêac, tañ sêmasañ buku tonec ñabinñ nañ. Oteñ mec êndênñ Anôtô taugenñ.”

¹⁰ Ma eñ kêsôm gêdênñ aê gebe “Ôngaminñ binñ, tañ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec nañ, to ôsinñ ôkwi atom, gebe noc gêñ samob tonec ñanô êsaña kêdabinñac. ¹¹ Ñac tañ gêgôm sec nañ, êngôm nê sec êmoa. Ñac tañ gêgôm gêñ môpña nañ, êngôm nê gêñ môpña êmoa. Ñac gêdênñ êngôm gêñ êndêngeñ êmoa. Ma ñac dabuñ êsa nê lêñ ênam dabuñ tauña êmoa.”

¹² Jesu kêsôm gebe “Ôñô acgom, aê oc jawac sebeñ ma toñoc ñagêjôgeñ jawac, gebe jakêñ êndênñ lau samob êndênñ-êndêngeñ êtôm nêñ lêñ. ¹³ Aê ñac ñamata to ñamu, aê ñam to ñamôkê ma gajac m ma oc janac dabinñ.”

¹⁴ Aê aoc êoc êsêac, tañ sêkwasiñ nêñ ñakwê nañ, ec êsêac têtôm gebe sêwê kainñ ka ñanô sêngônñ matenñ jalinña ma oc sêsô malac tau ñasacgêdô sêna. ¹⁵ Lau amboac tonec oc sêmoa malac ñamagê, kêam to laubenñ ma mockainño to mockainñ ma lau, tañ sêjac ñamalac êndu to gwam ñasakinwaga ma êsêac, tañ têtac gêwiñ binñdansañ to sêgôm ñanô kêsa nañ.

¹⁶ “Aê, Jesu, kasakinñ ñoc añela gêdênñ amac gebe êwa binñ tonañ sa êndênñ gôlôac dabuñ. Aê katu Dawidnê ñawakac ma nê wakuc. Aê katu utitêna gelenmataña ñawasi tau.”

¹⁷ Ñalau agêc awê, tañ gebe ênam ñac nañ, sêsôm gebe “Ômôênñ.” Lau samob, tañ sêñô binñ tonañ nañ, sêsôm sêwiñ gebe “Ômoênñ.” Lau tañ bu gêjô êsêac nañ sêmênmañ, ma samob, tañ sebe sêkôc nañ, sêkôc bu mata jalinña taumañ, sêkôc ñaômagenñ.

¹⁸ Aê jasôm biñ tonec êtu tôñ êndêñ lau samob, nañ sêñô biñ, tañ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec nañ gebe Ten embe ênac têku biñ ten naêwiñ, oc Anôtô ênac têku gêñwapac, tañ teto ñawae gêc buku tonec nañ, êpi en naêwiñ amboac tonanğen. ¹⁹ Ma ten embe êkôc biñ, tañ Anôtô geoc lasê gêc buku tonec nañ, ñaten su, oc Anôtô êkôc ênê kañanô mata jaliña to ênê mala anğa malac dabun, tañ teto ñabiñ gêc buku tonec nañ, su amboac tonanğen.

²⁰ Nac tañ gêwa biñ samob tonanğ sa nañ, kêsôm gebe “Biññanô, aê oc jawac seben.” Biññanô, Apômtau Jesu ômôêñ.

²¹ Apômtau Jesu nê moasiñ êndêñ lau samob.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb